

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
FOUNDATION FOR ECONOMIC & INDUSTRIAL RESEARCH

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

FACTS & FIGURES 2021

FACTS & FIGURES 2021

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

FACTS & FIGURES

17^Η ΕΚΔΟΣΗ

Η παρούσα έκθεση εκπονήθηκε από το ΙΟΒΕ σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (ΣΕΒΤ).

Οι ερευνητές του ΙΟΒΕ που συμμετείχαν στην έκθεση είναι ο Αθανάσιος Αθανασιάδης και η Σοφία Σταυράκη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΘΡΩΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ..	5
1.1 ΔΙΑΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ	5
1.2 ΔΙΑΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.....	9
1.3 ΔΙΑΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	12
2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ	17
3 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ	23
4 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΙΜΩΝ	27
5 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ.....	33
6 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ..	39

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1.1: ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ-ΕΕ27.....	7
Διάγραμμα 1.2: ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΑΠΑΝΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ-ΚΑΠΝΟΥ ΓΙΑ Ε&Α (% ΣΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ Ε&Α ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ)-2019	9
Διάγραμμα 1.3: ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΔΙΑΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	10
Διάγραμμα 1.4: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	13
Διάγραμμα 2.1: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΑΠΑΝΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ. 2010-2020.....	17
Διάγραμμα 2.2: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΑΠΑΝΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΣΤΑ ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ. 2010-2020	19
Διάγραμμα 2.3: ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ (2000-2010=100)	20
Διάγραμμα 2.4: ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ-ΠΟΤΑ-ΚΑΠΝΟΣ (ΔΤΠΚ) (2000-2010=100)	21
Διάγραμμα 3.1: ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ .	23

Διάγραμμα 3.2: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	24
Διάγραμμα 4.1: ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ (2015=100).....	27
Διάγραμμα 4.2: ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΙΜΩΝ ΣΕ ΒΑΣΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	29
Διάγραμμα 4.3: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.....	31
Διάγραμμα 4.4: ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑ ΜΕΙΖΟΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΓΑΘΩΝ (2015=100), ΕΛΛΑΔΑ-ΕΕ27	32
Διάγραμμα 5.1: ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ (εκατ. €)	33
Διάγραμμα 5.2: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ –ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2020 (εκατ. €).....	34
Διάγραμμα 5.3: ΠΟΣΟΣΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ	36
Διάγραμμα 5.4: ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ (% επί του συνόλου)-ΕΞΑΓΩΓΕΣ-ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	37
Διάγραμμα 5.5: ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ.....	38

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1.1: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ.....	6
Πίνακας 1.2: ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2020/2019 ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ	8
Πίνακας 1.3: ΕΤΗΣΙΑ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ .2019/ 2018	11
Πίνακας 1.4: ΕΤΗΣΙΑ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΟΓΚΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ. 2021/2020.....	12
Πίνακας 1.5: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	15
Πίνακας 2.1: ΜΗΝΙΑΙΑ ΜΕΣΗ ΔΑΠΑΝΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ	18
Πίνακας 2.2: ΜΗΝΙΑΙΑ ΜΕΣΗ ΔΑΠΑΝΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΣΤΑ ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	20

Πίνακας 3.1: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	25
Πίνακας 3.2: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ..	25
Πίνακας 4.1: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΣΤΑ ΕΙΔΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	28
Πίνακας 4.2: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ.....	30
Πίνακας 5.1: ΡΟΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	34
Πίνακας 5.2: ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΕΚΑΤ. €).....	35
Πίνακας 6.1: ΒΑΣΙΚΑ ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (εκατ. €)	40

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών συνιστά σταθερά έναν από τους πιο σημαντικούς τομείς του δευτερογενή τομέα της εγχώριας οικονομίας και μία από τις κινητήριες δυνάμεις της ελληνικής μεταποίησης. Αποτελεί βασικό μοχλό ανάπτυξης της παραγωγικής δραστηριότητας, αλλά και της αναπτυξιακής πορείας της χώρας, με τις εξελίξεις γύρω από αυτή να επηρεάζουν σημαντικά και το σύνολο της ελληνικής οικονομίας. Η Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών αποτελεί έναν κλάδο δυναμικό και ανταγωνιστικό, που χαρακτηρίζεται από σημαντικές επενδύσεις, έντονη εξωστρέφεια και ισχυρή επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, την Ευρώπη αλλά και παγκοσμίως.

Η βιομηχανία τροφίμων διατηρεί για την ελληνική οικονομία όλα αυτά τα χρόνια, ακόμη και στις περιόδους οικονομικής ύφεσης και υγειονομικής κρίσης, τον θεμελιώδη ρόλο της, έχοντας αποδείξει ότι διαθέτει τις προϋποθέσεις για να παραμείνει βασικός μοχλός ανάπτυξης. Χαρακτηριστικά που αναδεικνύουν τη σημασία της εγχώριας βιομηχανίας τροφίμων και ποτών στον παγκόσμιο χάρτη της μεταποίησης αποτελούν τα υψηλής ποιότητας προϊόντα, το ελληνικό brand name, καθώς και η σημαντική παρουσία των εγχώριων προϊόντων στις διεθνείς αγορές. Η προβολή του ελληνικού προϊόντος, μέσα από τα κατάλληλα σχεδιασμένα κανάλια διανομής, η υψηλή ποιότητα, αποτέλεσμα διαδικασιών Έρευνας και Ανάπτυξης (Ε&Α) και βιοτεχνολογίας, καθώς και η διαφοροποίηση των εγχώριων προϊόντων τροφίμων και ποτών στα πρότυπα της ελληνικής ή μεσογειακής κουζίνας συμβάλλουν στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας και την ενίσχυση της εξωστρέφειας του κλάδου. Η βιομηχανία εστιάζει ολοένα και περισσότερο τα τελευταία χρόνια στην Έρευνα & Καινοτομία, αναπτύσσοντας βελτιωμένα προϊόντα με πιο βιώσιμες μεθόδους, σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας, και προσφέροντας στους καταναλωτές καινοτόμες διατροφικές επιλογές με μειωμένο περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Η σύνδεση της βιομηχανίας τροφίμων με τον πρωτογενή τομέα της οικονομίας, αλλά και με τον τομέα των υπηρεσιών, όπως εστιατόρια, ξενοδοχεία και εν γένει τον τουρισμό, σε συνδυασμό με τις συνέργειες που αναπτύσσονται στον χώρο των τροφίμων, καθιστά θεμελιώδη τον ρόλο του κλάδου σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων τροφίμων σχετίζεται άμεσα και με το ανθρώπινο δυναμικό. Ο κλάδος τροφίμων διακρίνεται για την υψηλή εξειδίκευση της απασχόλησης καθώς περιλαμβάνει ένα ευρύτερο φάσμα ειδικοτήτων και γνώσεων που δεν αφορούν αποκλειστικά στον τομέα της μεταποίησης. Η συνεχής επιμόρφωση και επιστημονική

κατάρτιση, και η διάχυση γνώσης του ανθρώπινου δυναμικού αποτελούν παράγοντες άμεσης και αποτελεσματικής ανταπόκρισης στις σύγχρονες προκλήσεις του διεθνούς ανταγωνισμού.

Τα τελευταία δύο έτη, η υγειονομική κρίση και οι επιπτώσεις της ανέδειξαν νέες προκλήσεις για τη βιομηχανία τροφίμων και ποτών, με αλλαγές στις καταναλωτικές συνήθειες, με αύξηση της κατανάλωσης τροφίμων και ποτών στο σπίτι, με αύξηση της ζήτησης για υπηρεσίες παράδοσης κατ' οίκον, αλλά και με μεταβολές στις τιμές των προϊόντων. Επιπροσθέτως, οι νέες τεχνολογίες, οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες παραγγελιών και οι καινοτόμες πρακτικές στην προβολή και την προώθηση των προϊόντων, οδηγούν τις εξελίξεις σε όλα τα στάδια παραγωγής και διάθεσης στον χώρο των τροφίμων.

Η Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών καλείται να αντιμετωπίσει σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό και τοπικό επίπεδο σύγχρονες προκλήσεις απέναντι σε πρωτόγνωρες καταστάσεις με πολυδιάστατο αντίκτυπο τόσο στην παραγωγή της όσο και στη ζήτηση των προϊόντων της. Η εγχώρια βιομηχανία τροφίμων και ποτών ανταποκρίνεται με επιτυχία στις αυξημένες και διαφοροποιημένες ανάγκες των καταναλωτών και στα νέα δεδομένα της αγοράς, ξεπερνώντας εμπόδια σε εθνικές και διεθνείς μεταφορές, στην προμήθεια των πρώτων υλών, των υλικών συσκευασίας, αλλά και τις δυσκολίες στη ρευστότητα των επιχειρήσεων, στις εξαγωγές και τις πωλήσεις που επηρεάστηκαν αρνητικά από τη διακοπή λειτουργίας σε δραστηριότητες και υπηρεσίες όπως ξενοδοχεία, εστιατόρια και καφετέριες.

Η παρούσα συνοπτική έκθεση στοιχείων της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών εντάσσεται στο πλαίσιο των ετήσιων περιοδικών εκθέσεων που εκπονεί το IOBE. Η έκθεση αυτή είναι η 17^η κατά σειρά και εκδίδεται σε συνεργασία με τον **Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (ΣΕΒΤ)**, συνεισφέροντας στη συστηματική παρακολούθηση της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών. Στην έκθεση παρουσιάζονται τα διαρθρωτικά μεγέθη, οι εξελίξεις και οι τάσεις της ελληνικής αλλά και της ευρωπαϊκής βιομηχανίας τροφίμων και ποτών, τόσο στο σύνολό της όσο και στους επιμέρους υποκλάδους της. Η δομή της έκθεσης είναι η ακόλουθη:

Στο **πρώτο κεφάλαιο** καταγράφονται τα *κύρια διαρθρωτικά στοιχεία* της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών στο σύνολο της βιομηχανίας αλλά και στους επιμέρους υποκλάδους, ενώ παρουσιάζονται και οι πιο πρόσφατες μεταβολές σε βασικούς βραχυχρόνιους δείκτες της. Επιπλέον, παρουσιάζονται οι προκλήσεις και οι προοπτικές που αφορούν τον αγροδιατροφικό τομέα.

Στο **δεύτερο κεφάλαιο** παρουσιάζονται τα περισσότερο πρόσφατα στοιχεία για την *τελική κατανάλωση των νοικοκυριών* με βάση τους Εθνικούς Λογαριασμούς.

Στο **τρίτο κεφάλαιο** αναλύονται οι κυριότερες και πιο πρόσφατες τάσεις σε σχέση με τα στοιχεία της απασχόλησης του κλάδου αλλά και των υποκλάδων τροφίμων και ποτών.

Στο **τέταρτο κεφάλαιο** καταγράφονται τα βασικά στοιχεία των τιμών του κλάδου αλλά και των υποκλάδων τροφίμων και ποτών, όπως αποτυπώνονται στον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή και στους Δείκτες τιμών παραγωγού.

Στο **πέμπτο κεφάλαιο** παρουσιάζονται οι επικρατούσες τάσεις στο εξωτερικό εμπόριο των τροφίμων και ποτών, τόσο συνολικά όσο και ανά υποκλάδο, και παρουσιάζονται οι πιο πρόσφατες εμπορικές ροές ανά χώρα προέλευσης των εισαγωγών και προορισμού των εξαγωγών.

Τέλος, στο **έκτο κεφάλαιο** καταγράφονται οι πρόσφατες τάσεις και χρηματοοικονομικές επιδόσεις του κλάδου από τους πιο πρόσφατους ισολογισμούς των επιχειρήσεων του κλάδου, βάσει των χρηματοοικονομικών στοιχείων.

1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

1.1 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο εξετάζεται η συμβολή της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών¹ σε κύρια διαρθρωτικά μεγέθη και συγκεκριμένα στον **αριθμό των επιχειρήσεων**, τον **κύκλο εργασιών**, την **αξία παραγωγής**, την **ακαθάριστη προστιθέμενη αξία** και τον **αριθμό των εργαζομένων**. Τα στοιχεία έχουν ληφθεί από τη βάση Structural Business Statistics της Eurostat και αφορούν στα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία της.

Η εγχώρια βιομηχανία τροφίμων και ποτών το 2019 κάλυπτε το 28,5% του συνόλου των επιχειρήσεων της ελληνικής μεταποίησης, γεγονός που την κατατάσσει πρώτη ανάμεσα στους κλάδους της μεταποίησης, με τα Μεταλλικά προϊόντα (13,9%) και την Επισκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού (7,5%) να ακολουθούν (Πίνακας 1.1). Ταυτόχρονα, συνιστά και τον μεγαλύτερο εργοδότη της εγχώριας μεταποίησης, αφού σε αυτόν απασχολείται το 35,1% του συνόλου των απασχολούμενων, έναντι 5,6% στα Μεταλλικά προϊόντα και 4,0% στα Φαρμακευτικά προϊόντα και σκευάσματα. Η παρουσία του τομέα είναι επίσης θεμελιώδους σημασίας υπό οικονομικούς όρους, αφού βρίσκεται ανάμεσα στους πρώτους κλάδους της μεταποίησης, με την αξία παραγωγής να αγγίζει το 25,3%, την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία να διαμορφώνεται στο 28,6%, ενώ καταλαμβάνει τη δεύτερη θέση σε όρους κύκλου εργασιών (26,3%) μετά τα Προϊόντα διύλισης πετρελαίου (27,4%).

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται και η συγκριτική ανάλυση με την ΕΕ27 καθώς και οι αντίστοιχες ταξινομήσεις των πέντε πρώτων κλάδων μεταποίησης τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην ΕΕ27.² Από την ανάλυση των στοιχείων, είναι προφανής η σημασία του τομέα της μεταποίησης των τροφίμων και των ποτών στην ευρωπαϊκή οικονομία. Η ευρωπαϊκή βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους κλάδους της μεταποιητικής βιομηχανίας στην ΕΕ, ενώ αναδεικνύεται σταθερά ανάμεσα στους πρώτους κλάδους της ευρωπαϊκής οικονομίας, όπως η αυτοκινητοβιομηχανία, τα χημικά, τα βιομηχανικά μηχανήματα και τα μεταλλικά προϊόντα.

¹ Στη συγκεκριμένη ενότητα εξετάζονται από κοινού ο κλάδος των τροφίμων και αυτός των ποτών, καθώς η κατάταξη που πραγματοποιείται γίνεται με βάση τους διψήφιους κωδικούς κατά ΣΤΑΚΟΔ 2008.

² Για το 2019 τα διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat αφορούν την ΕΕ27 (μετά την αποχώρηση του Ην. Βασιλείου από την ΕΕ)

Πίνακας 1.1: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ

Αριθμός επιχειρήσεων			
Ελλάδα		ΕΕ-27	
Μεταποίηση (57.014 επιχ.)	100,0%	Μεταποίηση (2.051.074 επιχ.)	100,0%
Τρόφιμα-Ποτά	28,5%	Μεταλλικά προϊόντα	18,7%
Μεταλλικά προϊόντα	13,9%	Τρόφιμα-Ποτά	14,3%
Επισκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού	7,5%	Επισκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού	10,2%
Άλλοι τομείς μεταποίησης	7,2%	Προϊόντα ξύλου	7,8%
Είδη ένδυσης	6,6%	Άλλοι τομείς μεταποίησης	7,3%
Κύκλος εργασιών			
Ελλάδα		ΕΕ-27	
Μεταποίηση (€60.929 εκατ.)	100,0%	Μεταποίηση (€7.846.344 εκατ.)	100,0%
Οπτάνθρακας και προϊόντα διύλισης	27,4%	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	14,3%
Τρόφιμα-Ποτά	26,3%	Τρόφιμα-Ποτά	14,3%
Παραγωγή βασικών μετάλλων	5,2%	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	9,4%
Μεταλλικά προϊόντα	4,2%	Μεταλλικά προϊόντα	7,5%
Χημικά προϊόντα	4,2%	Οπτάνθρακας και προϊόντα διύλισης	6,4%
Αξία παραγωγής			
Ελλάδα		ΕΕ-27	
Μεταποίηση (€54.580 εκατ.)	100,0%	Μεταποίηση (€6.999.344 εκατ.)	100,0%
Οπτάνθρακας και προϊόντα διύλισης	27,8%	Τρόφιμα-Ποτά	14,5%
Τρόφιμα-Ποτά	25,3%	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	12,4%
Παραγωγή βασικών μετάλλων	9,2%	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	9,7%
Μεταλλικά προϊόντα	4,8%	Χημικά προϊόντα	7,4%
Χημικά προϊόντα	4,3%	Μεταλλικά προϊόντα	7,1%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία			
Ελλάδα		ΕΕ-27	
Μεταποίηση (€11.951 εκατ.)	100,0%	Μεταποίηση (€1.998.859 εκατ.)	100,0%
Τρόφιμα-Ποτά	28,6%	Τρόφιμα-Ποτά	11,5%
Οπτάνθρακας και προϊόντα διύλισης	13,2%	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	10,3%
Μεταλλικά προϊόντα	6,6%	Χημικά προϊόντα	7,4%
Παραγωγή βασικών μετάλλων	6,3%	Φαρμακευτικά προϊόντα και σκευάσματα	6,2%
Χημικά προϊόντα	5,7%	Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	4,8%
Αριθμός εργαζομένων			
Ελλάδα		ΕΕ-27	
Μεταποίηση (377.064 εργαζόμενοι)	100,0%	Μεταποίηση (30.158.203 εργαζόμενοι)	100,0%
Τρόφιμα-Ποτά	35,1%	Τρόφιμα-Ποτά	15,3%
Μεταλλικά προϊόντα	5,6%	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	10,3%
Φαρμακευτικά προϊόντα και σκευάσματα	4,0%	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	8,5%
Έπιπλα	3,5%	Προϊόντα από καουτσούκ και πλαστικό	5,6%
Πλαστικά	3,4%	Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	5,0%

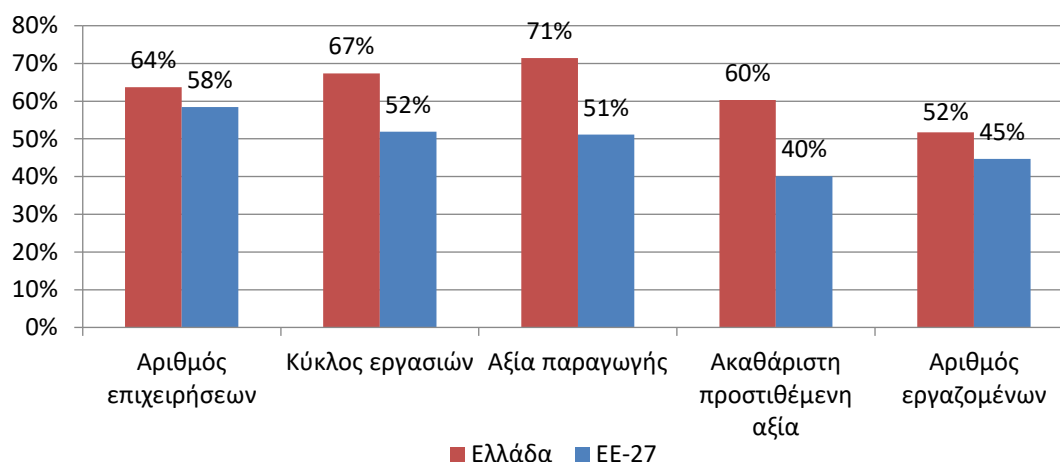
*Τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα διαρθρωτικά στοιχεία της έρευνας Structural Business Statistics αφορούν στο 2019. Τα στοιχεία αναφορικά με τον αριθμό εργαζομένων για την Ελλάδα (2019) προέρχονται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, καθώς τα διαρθρωτικά στοιχεία της Eurostat υποεκτιμούν την απασχόληση του κλάδου.

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics; ΕΕΔ-ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Σε όρους αξίας παραγωγής, ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας και αριθμού εργαζομένων, τα Τρόφιμα και Ποτά κατατάσσονται πρώτα στους ευρωπαϊκούς κλάδους της μεταποίησης, ενώ καταλαμβάνουν την πρώτη θέση μαζί με την κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων σε όρους κύκλου εργασιών, συγκεντρώνοντας από το 14,3% του συνόλου της μεταποίησης. Συγκεκριμένα, η αξία παραγωγής της ευρωπαϊκής βιομηχανίας τροφίμων-ποτών καλύπτει το 14,5% της ευρωπαϊκής μεταποίησης, ενώ το μερίδιο της ακαθάριστης αξίας παραγωγής ανέρχεται στο 11,5%. Η βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών παραμένει ο μεγαλύτερος εργοδότης στον τομέα της μεταποίησης, καθώς απασχολεί πάνω από τέσσερα εκατομμύρια εργαζόμενους, δηλαδή περίπου το 15,3% του συνόλου των εργαζομένων στην ευρωπαϊκή βιομηχανία (ακολουθούμενη από την Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού με 10,3%). Σε σύγκριση με την ΕΕ27 κατά μέσο όρο, ο τομέας των τροφίμων και ποτών στην Ελλάδα έχει μεγαλύτερη συμβολή στον τομέα της μεταποίησης, σε όλες τις κατηγορίες οικονομικών μεγεθών. Το μεγαλύτερο μερίδιο του ελληνικού κλάδου τροφίμων και ποτών στη μεταποίηση αντανακλά αφενός μεν την εγχώρια δυναμική του, αφετέρου δε και τη μικρότερη ανάπτυξη άλλων κλάδων του εγχώριου τομέα της μεταποίησης.

Στην Ελλάδα, οι πέντε πρώτοι κλάδοι της μεταποίησης (Διάγραμμα 1.1) καλύπτουν το 64% του συνόλου της μεταποίησης σε όρους αριθμού επιχειρήσεων (58% στην ΕΕ), το 67% σε όρους κύκλου εργασιών (52% στην ΕΕ), το 71% της αξίας παραγωγής (51% στην ΕΕ), το 60% της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (40% στην ΕΕ) και το 52% του συνόλου των εργαζομένων (45% στην ΕΕ).

Διάγραμμα 1.1: ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ-ΕΕ27

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics; ΕΕΔ-ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Τα ποσοστά μεταβολής στα βασικά διαρθρωτικά μεγέθη της εγχώριας βιομηχανίας τροφίμων το 2020 σε σχέση με το 2019 υποδηλώνουν μείωση στον αριθμό των επιχειρήσεων του κλάδου (-1,2%), όπως και στο σύνολο της μεταποίησης (-2,0%, Πίνακας 1.2). Ομοίως, αρνητική μεταβολή του αριθμού των επιχειρήσεων καταγράφεται και στον κλάδο των Ποτών (-2,8%). Υποχώρηση καταγράφεται και στον κύκλο εργασιών, με τη μείωση στη μεταποίηση να ανέρχεται στο 12,3%, στα Τρόφιμα (-3,7%) και στα Ποτά (-16,7%). Αρνητικές τάσεις σημειώνονται επίσης και στην αξία παραγωγής στα Τρόφιμα και στα Ποτά (κατά -3,2% και -12,0% αντίστοιχα), όταν η αξία παραγωγής στη μεταποίηση καταγράφει πτώση (-11,5%). Όσον αφορά σε όρους ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, αύξηση σημειώνεται στα Ποτά (+9,8%) και στο σύνολο του μεταποιητικού κλάδου (+0,9%), όταν στα Τρόφιμα παρατηρείται μείωση της τάξης του 1,0%. Σε χαμηλότερα επίπεδα, κατά 7% και ο αριθμός των εργαζομένων στα Τρόφιμα το 2020 σε σχέση με το 2019 (έναντι ηπιότερης μείωσης 1,6% στη μεταποίηση), ενώ εξασθένιση καταγράφεται και στον κλάδο των Ποτών (-19,5%). Η υποχώρηση βασικών οικονομικών μεγεθών το 2020 αποτελεί απόρροια των μέτρων περιορισμού τόσο στις μετακινήσεις, τον τουρισμό και τη λειτουργία δραστηριοτήτων για την αντιμετώπιση της πανδημικής κρίσης.

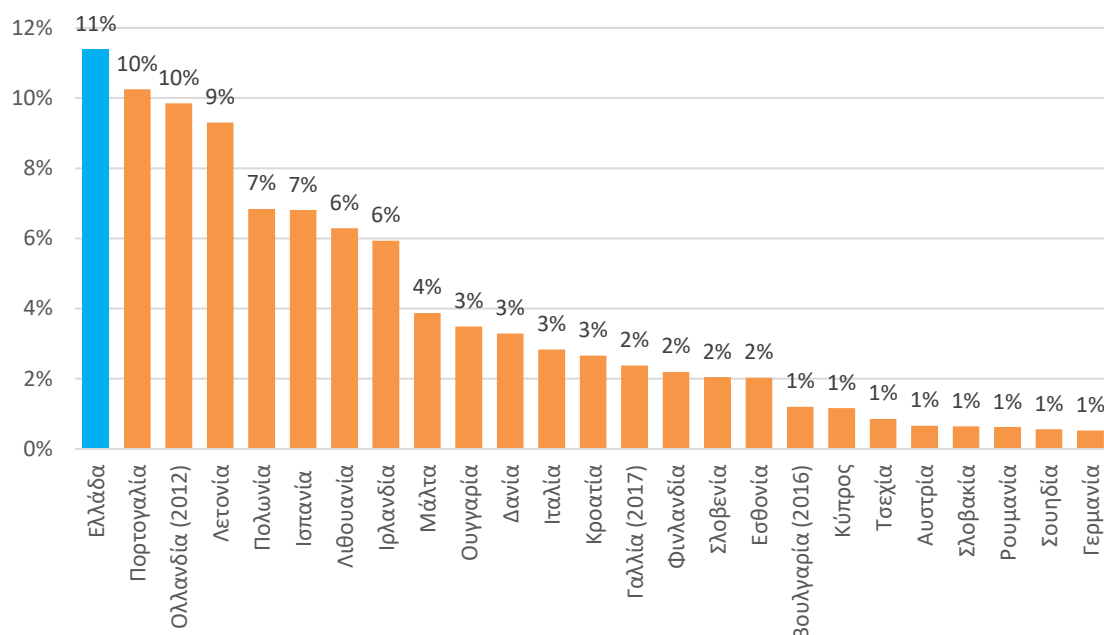
Πίνακας 1.2: ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2020/2019 ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ

Μέγεθος	Μεταποίηση	Τρόφιμα	Ποτά
Αριθμός επιχειρήσεων	↓ -2,0%	↓ -1,2%	↓ -2,8%
Κύκλος εργασιών	↓ -12,3%	↓ -3,7%	↓ -16,7%
Αξία παραγωγής	↓ -11,5%	↓ -3,2%	↓ -12,0%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία*	↑ 0,9%	↓ -1,0%	↑ 9,8%
Αριθμός εργαζομένων	↓ -1,6%	↓ -7,0%	↓ -19,5%

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics; ΕΕΔ-ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE *Στον αριθμό εργαζομένων τα στοιχεία προέρχονται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ.* Η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία φορά την περίοδο 2019/2018

Η δαπάνη της βιομηχανίας τροφίμων-ποτών-καπνού για Έρευνα & Ανάπτυξη το 2019 διαμορφώθηκε στα €38,2 εκατ. (από τα €42,1 το 2017) και αντιστοιχεί περίπου στο 11% της συνολικής δαπάνης για Ε&Α στην Ελλάδα καταγράφοντας το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ 25 χωρών της ΕΕ27 για το 2019.

Διάγραμμα 1.2: ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΑΠΑΝΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ-ΚΑΠΝΟΥ ΓΙΑ Ε&Α (% ΣΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ Ε&Α ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ)-2019

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

1.2 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

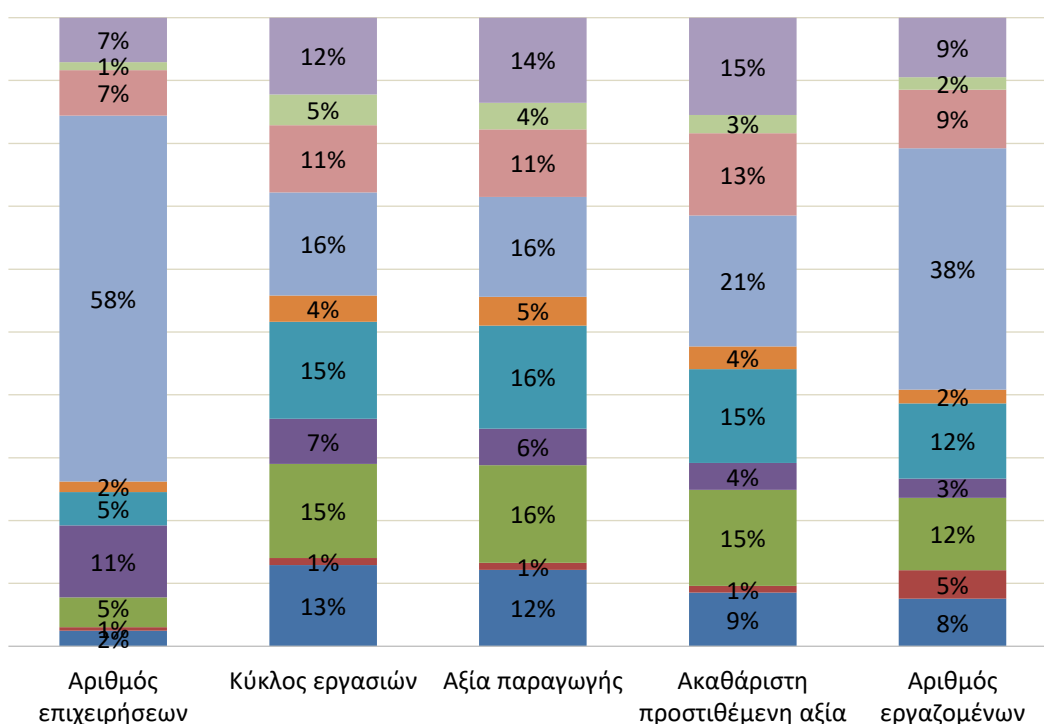
Στην Ελλάδα, ως προς την κατανομή των υποκλάδων των Τροφίμων και Ποτών³ με βάση τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά που εξετάζονται (Διάγραμμα 1.2), προκύπτουν τα εξής:

- Στην **ακαθάριστη προστιθέμενη αξία** ξεχωρίζει η Αρτοποιία και τα αλευρώδη με το μεγαλύτερο ποσοστό της σχετικής κατανομής (21%) και τα Φρούτα και λαχανικά, τα Γαλακτοκομικά και τα Ποτά (από 15%, αμφότερα).
- Σχετικά με την **αξία παραγωγής**, το σημαντικότερο μερίδιο της σχετικής κατανομής κατέχουν τα Γαλακτοκομικά, η Αρτοποιία και τα αλευρώδη και τα Φρούτα και λαχανικά (από 16%, αμφότερα), ενώ ακολουθούν τα Ποτά (14%).
- Στον **αριθμό των επιχειρήσεων** του κλάδου, το μεγαλύτερο μερίδιο έχει η Αρτοποιία και τα αλευρώδη (58%), ενώ ακολουθούν τα Έλαια και λίπη (11%), τα Άλλα είδη διατροφής και τα Ποτά (από 7%, αμφότερα).

³ Στην κατανομή συμπεριλαμβάνονται και τα Ποτά, μαζί με τους υποκλάδους των Τροφίμων. Για τους υποκλάδους των τροφίμων υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία μέχρι και το 2019.

- Όσον αφορά τον **κύκλο εργασιών**, το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν η Αρτοποιία και αλευρώδη (16%), τα Γαλακτοκομικά προϊόντα και τα Φρούτα και λαχανικά (από 15%, αμφότερα), το Κρέας (13%) και τα Ποτά (12%).
- Ως προς τον **αριθμό των εργαζομένων**,⁴ η Αρτοποιία και τα αλευρώδη (38%) έρχονται πρώτα στη σχετική κατάταξη, δεύτερα τα Φρούτα και λαχανικά και τα Γαλακτοκομικά προϊόντα (από 12%, αμφότερα) και ακολουθούν τα Άλλα είδη διατροφής και τα Ποτά (από 9%, αμφότερα).

Διάγραμμα 1.3: ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

■ C101-Κρέας
 ■ C103-Φρούτα και λαχανικά
 ■ C105-Γαλακτοκομικά προϊόντα
 ■ C107-Αρτοποιία και αλευρώδη
 ■ C109-Ζωοτροφές
 ■ C102-Ψάρια
 ■ C104-Φυτικά και ζωικά έλαια και λίπη
 ■ C106-Προϊόντα αλευρόμυλων
 ■ C108-Άλλα είδη διατροφής
 ■ C11-Ποτοποιία

*Τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα διαρθρωτικά στοιχεία για τους υποκλάδους των τροφίμων της έρευνας Structural Business Statistics της Eurostat αφορούν το 2019.

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics; ΕΕΔ-ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE τρόφιμα και ποτά = 100%

⁴ Στον αριθμό εργαζομένων τα στοιχεία για την Ελλάδα (2019) προέρχονται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑ.Τ.

Σε όρους ετήσιων μεταβολών στα βασικά μεγέθη των **υποκλάδων τροφίμων και στα ποτά** το 2019 σε σχέση με το 2018 καταγράφεται ανοδική τάση ως προς τον αριθμό των επιχειρήσεων σε πέντε κλάδους, στα Ποτά (4,5%), τα Φρούτα και λαχανικά (3,5%), τα Άλλα είδη διατροφής (1,0%) καθώς και τα Γαλακτοκομικά προϊόντα (0,7%) και τα Έλαια και λίπη (0,6%, Πίνακας 1.3). Σε όρους κύκλου εργασιών, η μεγαλύτερη αύξηση σημειώνεται στα Φρούτα και λαχανικά (6,6%) και ακολουθούν τα Ποτά (5,2%) και τα Άλλα είδη διατροφής (4,1%). Αξίζει να σημειωθεί ότι σχεδόν όλοι οι επιμέρους κλάδοι τροφίμων καταγράφουν ενίσχυση των πωλήσεων τους, με εξαίρεση τα Ψάρια (-2,7%) και τα Έλαια και λίπη (-9,9%). Όσον αφορά στην αξία παραγωγής, ξεχωρίζει η άνοδος στα Ποτά (10,2%) και στα Φρούτα και λαχανικά (8,0%). Ως προς την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία, καταγράφονται μεικτές τάσεις, το Κρέας σημειώνει άνοδο της τάξης του 26,5% και τα Ψάρια κατά 15,1%. Τέλος, σε ό,τι αφορά τον αριθμό εργαζομένων, καταγράφονται ανοδικές τάσεις σε αρκετούς υποκλάδους, με την υψηλότερη άνοδο να σημειώνεται στις Ζωοτροφές (22,0%) και στα Έλαια και λίπη (17,3%).

Πίνακας 1.3: ΕΤΗΣΙΑ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ .2019/ 2018

Κλάδος	Αριθμός επιχειρήσεων	Κύκλος εργασιών	Αξία παραγωγής	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία	Αριθμός εργαζομένων
Τρόφιμα και Ποτά	↓ -0,1%	↑ 2,7%	↑ 2,2%	↑ 0,5%	↓ -0,9%
Τρόφιμα	↓ -0,5%	↑ 2,4%	↑ 1,0%	↓ -1,0%	↓ -0,1%
Κρέας	↓ -3,8%	↑ 4,0%	↑ 4,1%	↑ 26,5%	↓ -10,8%
Ψάρια	↓ -4,0%	↓ -2,7%	↓ -5,9%	↑ 15,1%	↑ 15,7%
Φρούτα και λαχανικά	↑ 3,5%	↑ 6,6%	↑ 8,0%	↓ -1,5%	↓ -5,5%
Φυτικά και ζωικά έλαια και λίπη	↑ 0,6%	↓ -9,9%	↓ -10,6%	↓ -15,8%	↑ 17,3%
Γαλακτοκομικά προϊόντα	↑ 0,7%	↑ 2,7%	↑ 1,3%	↑ 5,2%	↓ -1,4%
Προϊόντα αλευρόμυλων	↓ -1,5%	↑ 1,5%	↑ 4,2%	↑ 8,7%	↓ -6,7%
Αρτοποιία και αλευρώδη	↓ -1,0%	↑ 3,0%	↑ 3,2%	↑ 11,8%	↑ 0,1%
Άλλα είδη διατροφής	↑ 1,0%	↑ 4,1%	↑ 0,9%	↓ -12,0%	↑ 4,4%
Ζωοτροφές	↓ -3,7%	↑ 1,7%	↓ -19,0%	↓ -52,6%	↑ 22,0%
Ποτοποιία	↑ 4,5%	↑ 5,2%	↑ 10,2%	↑ 9,8%	↑ 7,2%

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics; ΕΕΔ-ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Αναφορικά με τις ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές στο **Δείκτη Όγκου Παραγωγής**, στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 1.4) παρουσιάζονται οι σχετικές τάσεις για το 2021⁵ στο σύνολο της Μεταποίησης και το σύνολο του κλάδου των Τροφίμων, σε ΕΕ27, Ευρωζώνη και Ελλάδα. Συγκεκριμένα, το 2021, ο Δείκτης Όγκου Παραγωγής των Τροφίμων καταγράφει θετική

⁵ Τα συγκεκριμένα στοιχεία έχουν ληφθεί από τα Short Term Business Statistics – Eurostat και φθάνουν μέχρι το 2021

μεταβολή (4,0%), ενώ στο σύνολο της Μεταποίησης, φθάνει στο 8,8%. Στην ΕΕ27 και την Ευρωζώνη, το 2021, η τάση του Δείκτη Όγκου Παραγωγής των Τροφίμων είναι επίσης θετική (3,4% και 3,2% αντίστοιχα).

Σε επίπεδο υποκλάδων, το 2021 ο Δείκτης Όγκου Παραγωγής⁶ κινείται ανοδικά στην Ελλάδα στους περισσότερους υποκλάδους των Τροφίμων. Εξαίρεση αποτελούν οι κλάδοι των Ψαριών, των Φυτικών Ελαίων και Λιπών και των Προϊόντων Αλευρόμυλων οι οποίοι καταγράφουν υποχώρηση 21,5%, 6,9% και 0,6% αντίστοιχα. Τη μεγαλύτερη άνοδο καταγράφουν τα Ποτά (16,8%). Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το 2021 καταγράφεται ενίσχυση του συγκεκριμένου δείκτη σχεδόν σε όλους τους υποκλάδους των Τροφίμων, εκτός από τα Προϊόντα αλευρόμυλων που σημείωσαν πτώση -1,1% στην ΕΕ και -1,0% στην Ευρωζώνη.

Πίνακας 1.4: ΕΤΗΣΙΑ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΟΓΚΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ. 2021/2020

Κλάδος		ΕΕ-27		Ευρωζώνη - 19		Ελλάδα
Μεταποίηση	↑	8,8	↑	8,6	↑	8,8
Τρόφιμα	↑	3,4	↑	3,2	↑	4,0
Κρέας	↑	0,1	↑	0,0	↑	4,2
Ψάρια	↑	3,6	↑	3,1	↓	-21,5
Φρούτα και λαχανικά	↑	3,3	↑	1,6	↑	3,9
Φυτικά και ζωικά έλαια και λίπη	↑	1,1	↑	0,8	↓	-6,9
Γαλακτοκομικά προϊόντα	↑	1,3	↑	1,2	↑	6,0
Προϊόντα αλευρόμυλων	↓	-1,1	↓	-1,0	↓	-0,6
Αρτοποιία και αλευρώδη	↑	1,7	↑	1,7	↑	8,1
Άλλα είδη διατροφής	↑	8,5	↑	8,6	↑	2,7
Ζωοτροφές	↑	1,6	↑	1,6	↑	1,9
Ποτοποιία	↑	6,9	↑	7,2	↑	16,8

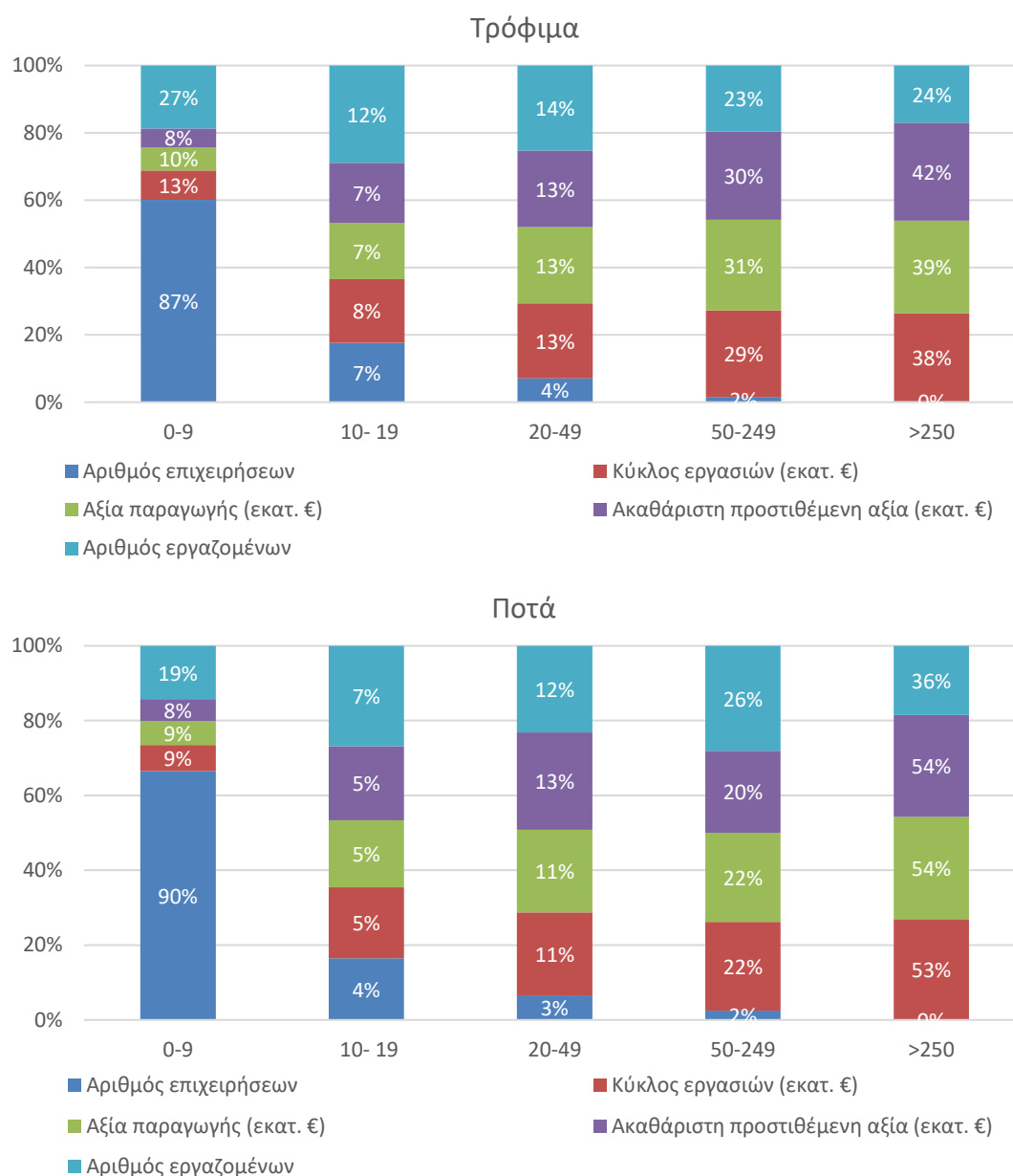
Πηγή: Eurostat, Short term Business Statistics, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

1.3 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Στα διαγράμματα που ακολουθούν παρουσιάζονται τα βασικά διαρθρωτικά στοιχεία, με βάση το μέγεθος των επιχειρήσεων του κλάδου, στο σύνολο του κλάδου των Τροφίμων και των Ποτών (Διάγραμμα 1.4).

⁶ Σε short term business statistics – Eurostat, υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία και για το 2021 σε επίπεδο υποκλάδων

Διάγραμμα 1.4: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα ποσοστά της κατανομής τους με βάση το μέγεθος των επιχειρήσεων σε όρους αριθμού επιχειρήσεων, κύκλου εργασιών, αξίας παραγωγής και

ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, αριθμού εργαζομένων, αλλά και οι ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές τους (Πίνακας 1.5).⁷

Όπως φαίνεται από τις σχετικές κατανομές, τα υψηλότερα ποσοστά σε όρους αριθμού επιχειρήσεων, τόσο στα Τρόφιμα όσο και στα Ποτά σε ποσοστό περίπου 87-90%, καταγράφονται στις πολύ μικρές επιχειρήσεις, δηλαδή σε εκείνες που ο αριθμός των εργαζομένων τους δεν ξεπερνά τα 9 άτομα.

Σε όρους κύκλου εργασιών από την άλλη πλευρά, τα υψηλότερα ποσοστά τόσο στα Τρόφιμα (38%) όσο και στα Ποτά (53%), καταγράφονται στις πολύ μεγάλες επιχειρήσεις, δηλαδή σε εκείνες τις οποίες ο αριθμός των εργαζομένων τους ξεπερνά τα 250 άτομα. Στα Τρόφιμα, σημαντικό μερίδιο στον κύκλο εργασιών συγκεντρώνουν και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις (13%), γεγονός που ερμηνεύεται από τη μεγάλη συγκέντρωση και τον υψηλό αριθμό των πολύ μικρών επιχειρήσεων (έως 9 άτομα), οι οποίες ξεπερνούν τις 13 χιλιάδες. Στα Ποτά, ωστόσο, το αντίστοιχο ποσοστό για τον κύκλο εργασιών είναι μόλις 9% λόγω του σχετικά μικρού αριθμού πολύ μικρών επιχειρήσεων, καθώς αυτές βρίσκονται 1.032 επιχειρήσεις.

Ως προς την αξία παραγωγής και την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία στα Τρόφιμα το υψηλότερο μερίδιο εντοπίζεται, όπως άλλωστε είναι αναμενόμενο, στις πολύ μεγάλες επιχειρήσεις, με τους σχετικούς δείκτες να ανέρχονται στο 39% και 42%, αντίστοιχα. Έπονται οι μεγάλες επιχειρήσεις, με αξία παραγωγής και ακαθάριστη προστιθέμενη αξία, 31% και 30% αντίστοιχα. Στα Ποτά, οι πολύ μεγάλες επιχειρήσεις συγκεντρώνουν από ένα 54% σε όρους αξίας παραγωγής και ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας αντίστοιχα.

Στον αριθμό των εργαζομένων, στα Τρόφιμα το μεγαλύτερο ποσοστό κατανέμεται στις πολύ μικρές επιχειρήσεις (27%), ενώ ακολουθούν οι πολύ μεγάλες (24%) και οι μεγάλες επιχειρήσεις (23%). Στα Ποτά, το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζόμενων του κλάδου (36%) απασχολούνται στις πολύ μεγάλες, ενώ ένα 26% στις μεγάλες επιχειρήσεις.

⁷Τα πιο πρόσφατα διαρθρωτικά στοιχεία που παρουσιάζονται ανά μέγεθος επιχείρησης στη συγκεκριμένη υποενότητα αφορούν το 2019 και έχουν ληφθεί από τα Structural Business Statistics- Eurostat,

Πίνακας 1.5: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

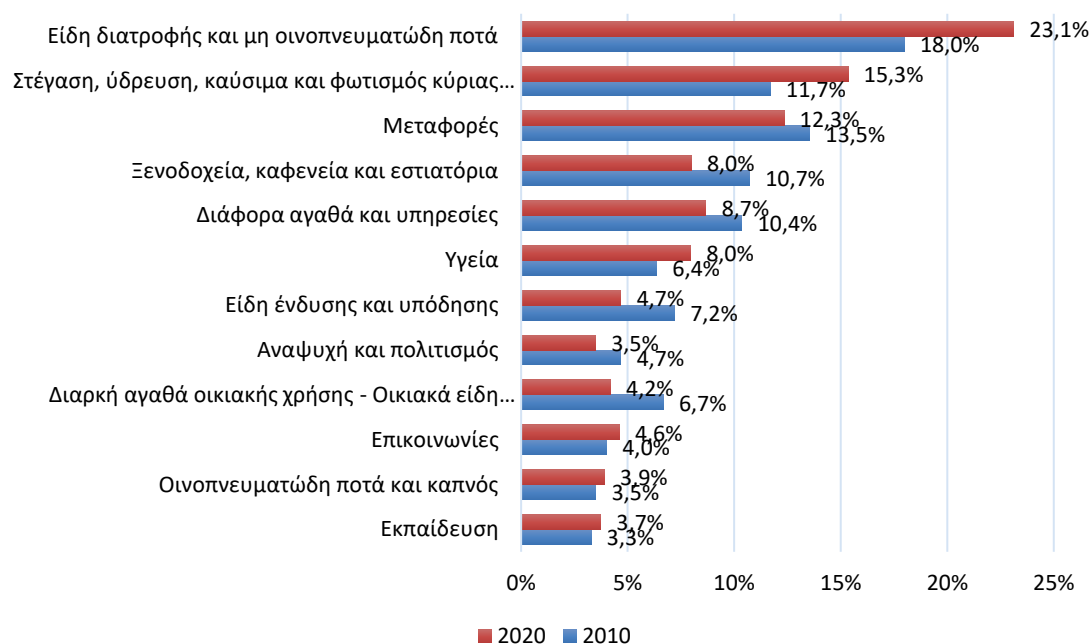
ΤΡΟΦΙΜΑ							
ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2019							
	Σύνολο	0-9	10- 19	20-49	50-249	>250	
Αριθμός επιχειρήσεων	15.093	13.081	1.086	602	267	57	
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	14.059	1.770	1.084	1.768	4.144	5.293	
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	11.933	1.203	814	1.527	3.678	4.711	
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	2.886	230	210	370	867	1.209	
Αριθμός εργαζομένων	124.136	33.519	14.650	17.682	27.953	30.332	
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ 2019							
	Σύνολο	0-9	10- 19	20-49	50-249	>250	
Αριθμός επιχειρήσεων	100,0%	87%	7%	4%	2%	0%	
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	100,0%	13%	8%	13%	29%	38%	
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	100,0%	10%	7%	13%	31%	39%	
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	100,0%	8%	7%	13%	30%	42%	
Αριθμός εργαζομένων	100,0%	27%	12%	14%	23%	24%	
ΤΡΟΦΙΜΑ % ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2019/ 2018							
	Σύνολο	0-9	10- 19	20-49	50-249	>250	
Αριθμός επιχειρήσεων	↓ -0,5%	↓ -2,1%	↑ 9,4%	↑ 18,7%	↑ 7,7%	↓ -6,6%	
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	↑ 2,4%	↓ -10,5%	↑ 3,6%	↑ 10,4%	↑ 4,7%	↑ 2,9%	
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	↑ 1,0%	↓ -9,0%	↓ -0,3%	↑ 10,1%	↑ 1,6%	↑ 1,0%	
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	↓ -1,0%	↓ -2,6%	↑ 7,0%	↑ 10,9%	↓ -5,2%	↓ -2,1%	
Αριθμός εργαζομένων	↓ -0,6%	↓ -5,6%	↑ 10,5%	↑ 17,7%	↑ 11,2%	↓ 15,7%	
ΠΟΤΑ							
ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2019							
	Σύνολο	0-9	10- 19	20-49	50-249	>250	
Αριθμός επιχειρήσεων	1.150	1.032	49	38	26	5	
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	1.955	184	96	217	427	1.031	
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	1.872	160	87	208	409	1.008	
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	529	42	27	69	106	284	
Αριθμός εργαζομένων	9.594	1.841	665	1.111	2.476	3.501	
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ 2019							
	Σύνολο	0-9	10- 19	20-49	50-249	>250	
Αριθμός επιχειρήσεων	100,0%	90%	4%	3%	2%	0%	
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	100,0%	9%	5%	11%	22%	53%	
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	100,0%	9%	5%	11%	22%	54%	
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	100,0%	8%	5%	13%	20%	54%	
Αριθμός εργαζομένων	100,0%	19%	7%	12%	26%	36%	
ΠΟΤΑ % ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2019/ 2018							
	Σύνολο	0-9	10- 19	20-49	50-249	>250	
Αριθμός επιχειρήσεων	↑ 4,5%	↑ 3,7%	↑ 11,4%	↑ 15,2%	↑ 8,3%	↑ 0,0%	
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	↑ 5,2%	↓ -6,5%	↓ -3,4%	↑ 12,3%	↑ 10,1%	↑ 5,1%	
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	↑ 10,2%	↓ -6,2%	↓ -7,2%	↑ 12,1%	↑ 10,7%	↑ 14,6%	
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	↑ 9,8%	↑ 6,3%	↑ 9,7%	↑ 9,7%	↑ 16,4%	↑ 8,1%	
Αριθμός εργαζομένων	↑ 4,2%	↓ -6,7%	↑ 4,4%	↑ 16,9%	↑ 13,0%	↑ 1,3%	

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ

Τα στοιχεία του παρόντος κεφαλαίου έχουν ληφθεί από τις Έρευνες Οικογενειακού Προϋπολογισμού (ΕΟΠ) της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.⁸ Η ποσοστιαία κατανομή της μέσης μηνιαίας δαπάνης των νοικοκυριών στις δώδεκα (12) βασικές κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών (κατά COICOP - HBS 2013, ταξινόμηση που χρησιμοποιείται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος) για τα έτη 2020 και 2010 παρουσίασε σχετικά ήπιες μεταβολές. Η υψηλότερη αύξηση της μέσης μηνιαίας δαπάνης το 2020 σε σύγκριση με το 2010 σημειώθηκε στα Είδη διατροφής, κατά 5,1 ποσοστιαίες μονάδες (στο 23,1% το 2020), στη Στέγαση, κατά 3,6 ποσοστιαίες μονάδες (στο 15,3% το 2020) και στην Υγεία, 1,6 ποσοστιαία μονάδα (στο 8,0% το 2020). Αντίθετα, τη μεγαλύτερη μείωση σημείωσαν τα Ξενοδοχεία, καφενεία και εστιατόρια (από 10,7% το 2010 στο 8,0% το 2020), τα Είδη ένδυσης και υπόδησης (από 7,2% το 2010 στο 4,7% το 2020), και τα Διαρκή αγαθά οικιακής χρήσης - Οικιακά είδη και Οικιακές υπηρεσίες (από 6,7% το 2010 στο 4,2% το 2020) (Διάγραμμα 2.1).

Διάγραμμα 2.1: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΑΠΑΝΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ. 2010-2020

Πηγή: ΕΟΠ, ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

⁸ Οι Έρευνες Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ), οι οποίες διεξάγονται σε ετήσια βάση από την ΕΛΣΤΑΤ, παρέχουν πληροφόρηση για τη σύνθεση των συνολικών δαπανών των νοικοκυριών, ανάλογα με διάφορα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά του κάθε νοικοκυριού.

Η **συνολική μηνιαία κατά κεφαλήν κατανάλωση** στην Ελλάδα είναι ίση με €1.332 το 2020 μειωμένη κατά 24% σε σύγκριση με το 2010 (από €1.956, Πίνακας 2.1).⁹ Τα Είδη διατροφής και μη οينوπνευματώδη ποτά διαμορφώθηκαν στα €307,9 μηνιαίως το 2020 σε σχέση με τα €295,6 το 2019. Τα Οينوπνευματώδη ποτά και ο καπνός διαμορφώθηκαν στα €52,0 το 2020 από €50,1 το 2019. Την υψηλότερη μείωση μεταξύ των βασικών κατηγοριών αγαθών παρουσίασε η Αναψυχή και πολιτισμό (-36%) και ακολουθούν τα Ξενοδοχεία, καφεενεία και εστιατόρια, με 35% και τα Είδη ένδυσης και υπόδησης (-27%).

Πίνακας 2.1: ΜΗΝΙΑΙΑ ΜΕΣΗ ΔΑΠΑΝΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

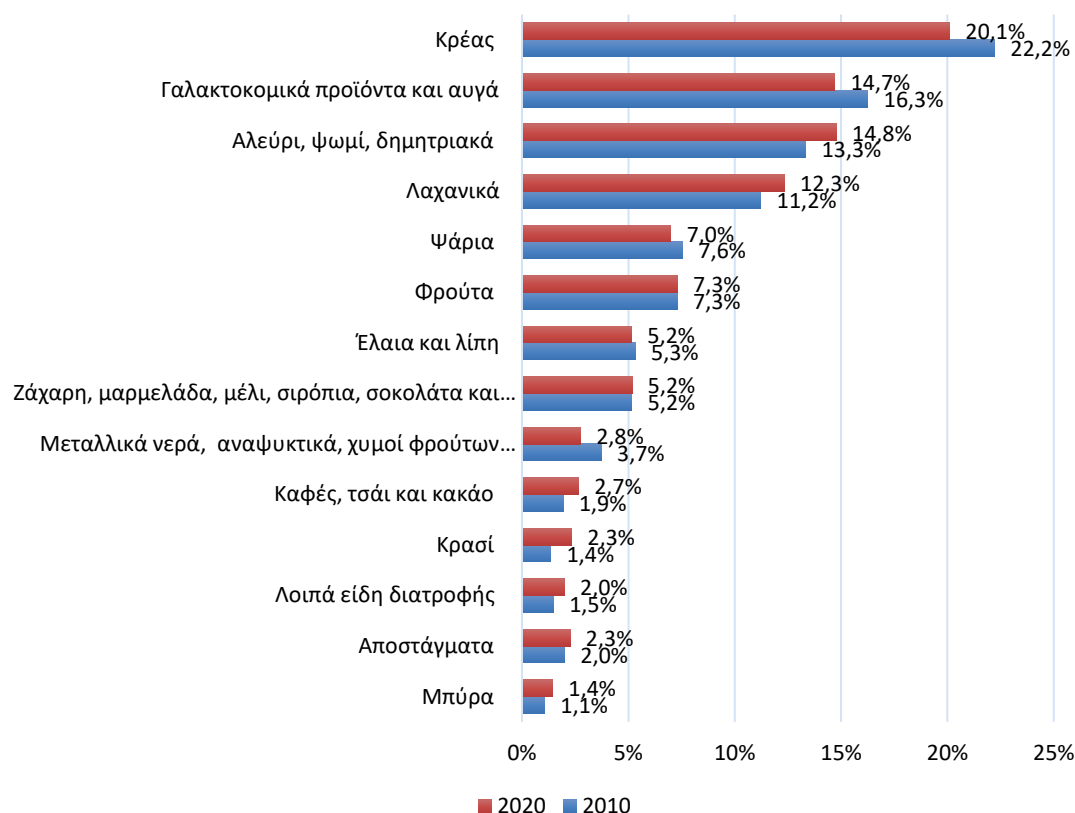
ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΓΑΘΩΝ	2010	2019	2020	2020/2019	2020/2010
ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΜΗ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΗ ΠΟΤΑ	351,7	295,6	307,9	4%	-12%
ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΗ ΠΟΤΑ ΚΑΙ ΚΑΠΝΟΣ	68,7	50,1	52,0	4%	-24%
ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΗΣΗΣ	140,8	85,8	62,3	-27%	-56%
ΣΤΕΓΑΣΗ, ΥΔΡΕΥΣΗ, ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΚΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑΣ Ή ΕΞΟΧΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	228,8	207,6	204,3	-2%	-11%
ΔΙΑΡΚΗ ΑΓΑΘΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ - ΟΙΚΙΑΚΑ ΕΙΔΗ ΑΜΕΣΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	130,5	66,2	55,7	-16%	-57%
ΥΓΕΙΑ	124,4	104,6	105,9	1%	-15%
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	264,9	197,4	164,3	-17%	-38%
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	78,5	60,8	61,3	1%	-22%
ΑΝΑΨΥΧΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	91,6	73,2	46,5	-36%	-49%
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	64,2	48,5	49,7	3%	-23%
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ, ΚΑΦΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ	209,8	164,5	106,3	-35%	-49%
ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΓΑΘΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	202,6	124,1	115,5	-7%	-43%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΩΝ	1.956	1.478	1.332	-10%	-32%

Πηγή: ΕΟΠ, ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Η ποσοστιαία συμμετοχή των υποκατηγοριών των ειδών διατροφής παρουσίασε μικρή μεταβολή μεταξύ των ετών 2019 και 2020 στις περισσότερες υποκατηγορίες. Αύξηση σημείωσαν Αλεύρι, ψωμί, δημητριακά, κατά 1,5 ποσοστιαία μονάδα (στο 14,8% το 2020), Λαχανικά (από 11,2% το 2010 στο 12,3% το 2020) και Κρασί, κατά 0,9 ποσοστιαίες μονάδες (στο 2,3% το 2020). Άνοδος της δαπάνης σημειώθηκε επίσης στις επιμέρους κατηγορίες, Καφέ, τσάι, κακάο, κατά 0,8 ποσοστιαίες μονάδες (στο 2,7% το 2020), Λοιπά είδη διατροφής (από 1,5% το 2010 στο 2,0% το 2020) και Μπύρα (από 1,1% το 2010 στο 1,4% το 2020). Αντίθετα, μείωση της μηνιαίας δαπάνης αντίστοιχα για το 2020 καταγράφηκε στο Κρέας, τα Γαλακτοκομικά, τα Ψάρια, τα Έλαια και Λίπη και τα Μεταλλικά νερά, αναψυκτικά, χυμοί φρούτων (Διάγραμμα 2.2).

⁹ Τα στοιχεία είναι σε τρέχουσες τιμές, επομένως η σύγκρισή τους με προηγούμενα έτη δεν είναι απολύτως ακριβής στα απόλυτα μεγέθη (όχι στα ποσοστά της κατανομής τους ανά έτος), καθώς δεν είναι αποπληθωρισμένα

Διάγραμμα 2.2: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΑΠΑΝΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΣΤΑ ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ. 2010-2020

Πηγή: ΕΟΠ, ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Η **συνολική μηνιαία κατά κεφαλήν κατανάλωση ειδών διατροφής και ποτών** το 2020 αυξήθηκε στα €327,6 σε σχέση με το 2019, ενώ το 2010 βρισκόταν στα €368,0 σημειώνοντας πτώση της τάξης του 11% σωρευτικά. Η κύρια δαπάνη των Ελλήνων καταναλωτών στη μηνιαία κατανάλωση τροφίμων και ποτών αφορά πρώτα το Κρέας (€65,9 το 2020), τα Γαλακτοκομικά (€48,2 το 2020) και στη συνέχεια το Αλεύρι, το Ψωμί και τα δημητριακά (€48,4 το 2020). Αξίζει να σημειωθεί ότι την υψηλότερη **ποσοστιαία άνοδο** καταγράφουν οι δαπάνες για Αποστάγματα (+22%), για Μπύρα (+21%) και για Κρασί (+13%) το 2020 σε σχέση με το 2019, ενώ μικρότερες αυξήσεις σημειώνουν οι δαπάνες για τις υπόλοιπες κατηγορίες. (Πίνακας 2.2).

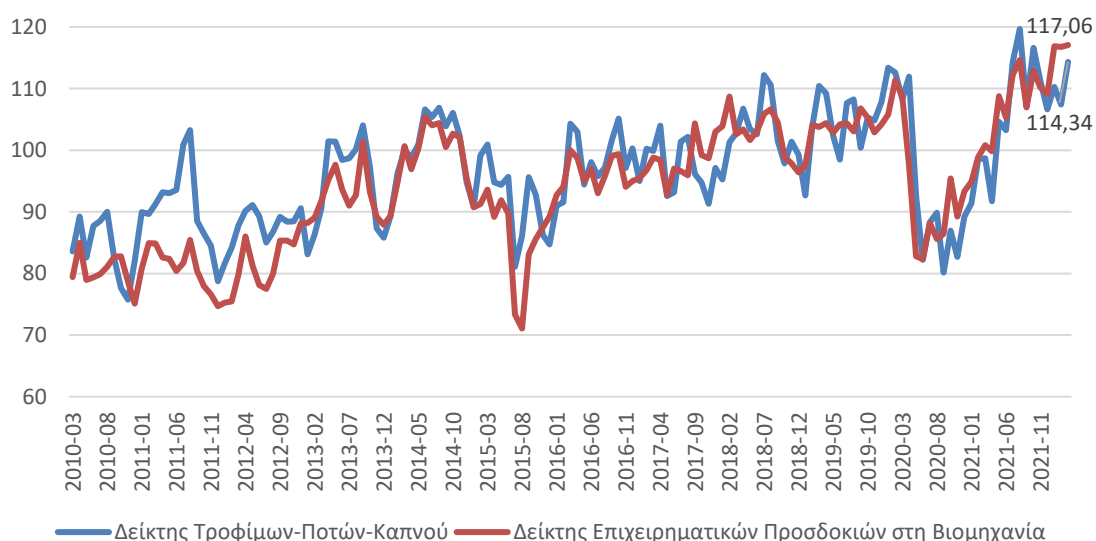
Πίνακας 2.2: ΜΗΝΙΑΙΑ ΜΕΣΗ ΔΑΠΑΝΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΣΤΑ ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΠΟΤΑ	2010	2019	2020	2020/2019	2020/2010
Αλεύρι, ψωμί, δημητριακά	49,1	46,5	48,4	4%	-1%
Κρέας	81,8	64,4	65,9	2%	-19%
Ψάρια	27,8	21,9	22,9	5%	-17%
Γαλακτοκομικά προϊόντα και αυγά	59,9	47,7	48,2	1%	-19%
Έλαια και λίπη	19,6	16,4	16,9	3%	-14%
Φρούτα	26,9	22,1	23,9	8%	-11%
Λαχανικά	41,3	38,2	40,4	6%	-2%
Ζάχαρη, μαρμελάδα, μέλι, σιρόπια, σοκολάτα και ζαχαρωτά	19,0	15,9	17,0	7%	-11%
Λοιπά είδη διατροφής	5,5	6,2	6,5	6%	20%
Καφές, τσάι και κακάο	7,1	8,0	8,7	9%	22%
Μεταλλικά νερά, αναψυκτικά, χυμοί φρούτων και λαχανικών	13,7	8,3	9,0	9%	-34%
Αποστάγματα	7,4	6,1	7,4	22%	0%
Κρασί	5,0	6,8	7,7	13%	53%
Μπύρα	3,9	3,9	4,7	21%	20%
Σύνολο ειδών διατροφής και ποτών	368,0	312,4	327,6	5%	-11%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΩΝ	1.956	1.478	1.332	-10%	-32%

Πηγή: ΕΟΠ, ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE * Τρέχουσες τιμές, € ανά νοικοκυριό

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία ενισχύθηκε ήπια τον Μάρτιο 2022 στις 117,1 μονάδες από 116,7 μονάδες τον προηγούμενο μήνα, επίπεδο πολύ υψηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (100,8 μον.). Σε ό,τι αφορά τον Δείκτη για Τρόφιμα-Ποτά-Καπνό (ΔΤΠΚ) ήταν ελαφρώς ενισχυμένος τον Μάρτιο στις 114,34 μονάδες (από 107,42 τον Φεβρουάριο), και υψηλότερος σε σχέση με τον Μάρτιο 2020 (στις 108,3 μονάδες).

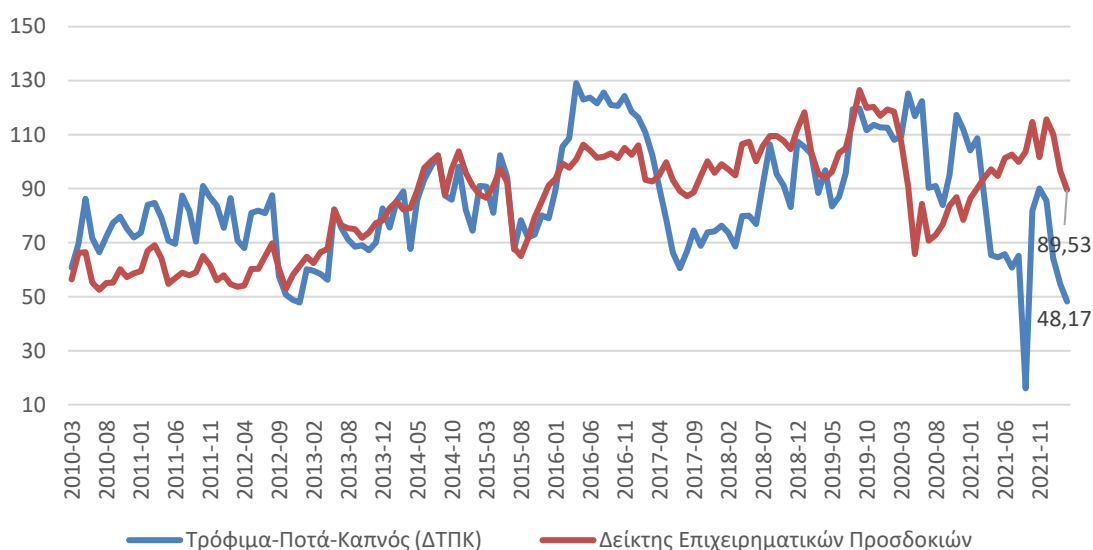
Διάγραμμα 2.3: ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfm, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο υποχώρησε για τρίτο κατά σειρά μήνα τον Μάρτιο του τρέχοντος έτους στις 89,5 (από 96,5) μονάδες. Η υποχώρηση είναι αποτέλεσμα κυρίως της επιδείνωσης των προσδοκιών στον κλάδο Τροφίμων, Οχημάτων-Ανταλλακτικών και Ειδών οικιακού εξοπλισμού. Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός εξασθένησε αισθητά τον Μάρτιο και διαμορφώθηκε στις 48,2 (από 54,7) μονάδες, αρκετά χαμηλότερα σε σχέση με το περυσινό επίπεδο (87,4 μον.).

Διάγραμμα 2.4: ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ-ΠΟΤΑ-ΚΑΠΝΟΣ (ΔΤΠΚ) (2000-2010=100)

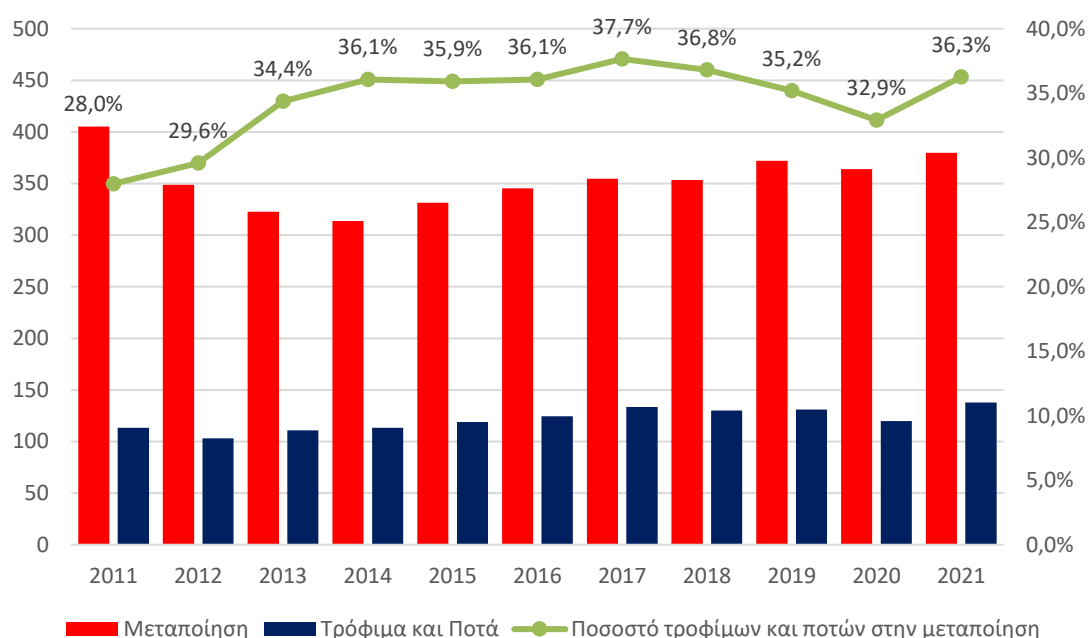

Πηγή: IOBE, DG Ecfm, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

3 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Η Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών αποτελεί τον μεγαλύτερο εργοδότη της ελληνικής μεταποίησης. Από τα πρόσφατα στοιχεία της Eurostat, προκύπτει ότι το μερίδιό της στο σύνολο των εργαζομένων της μεταποίησης παραμένει σε υψηλά επίπεδα τα τελευταία χρόνια, χωρίς ωστόσο να σημειώνει άνοδο, κυρίως λόγω της μικρής αύξησης του συνολικού εργατικού δυναμικού στις βιομηχανικές επιχειρήσεις της χώρας. Το 2011, το ποσοστό του εργατικού δυναμικού Τροφίμων και Ποτών στο σύνολο της απασχόλησης στη μεταποίηση βρισκόταν στο 28,0%, ενώ το 2021 έφθασε στο 36,3% (Διάγραμμα 3.1).¹⁰

Διάγραμμα 3.1: ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ

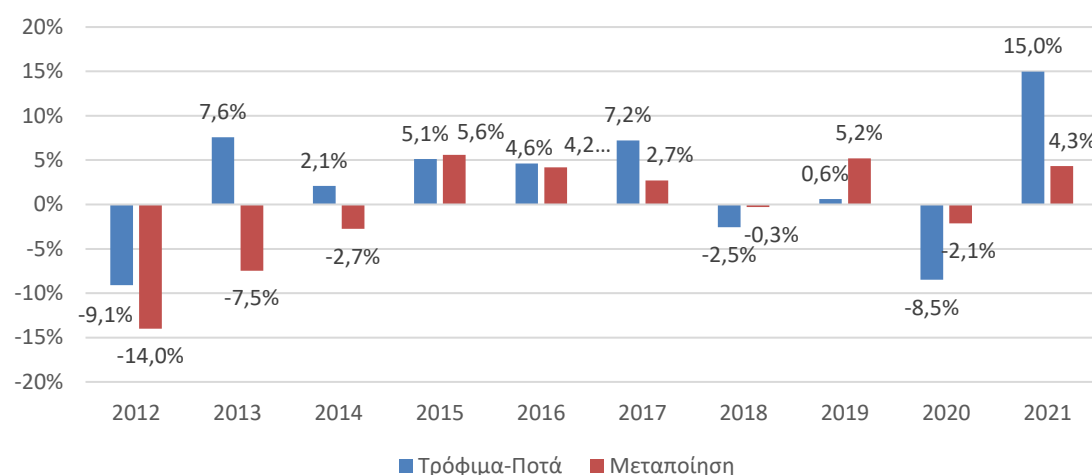
Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

¹⁰ Τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού ενδέχεται να παρουσιάζουν αποκλίσεις συγκριτικά με τα διαρθρωτικά της Eurostat για την απασχόληση

Το 2021, οι εργαζόμενοι στη μεταποίηση τροφίμων και ποτών αυξήθηκαν κατά 15,0%, ξεπερνώντας σχεδόν τους 137,7 χιλιάδες. Μικρότερη κατά το ίδιο έτος, ήταν η αύξηση στο σύνολο της μεταποίησης, μόλις 4,3% (Διάγραμμα 3.2).

Διάγραμμα 3.2: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Ετήσια μεταβολή %

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Ως προς το μορφωτικό επίπεδο των εργαζομένων στον κλάδο τροφίμων και ποτών, η πλειονότητα φαίνεται πως είναι απόφοιτοι γυμνασίου και λυκείου, (75% του συνόλου των απασχολούμενων από 80% το 2011). Ωστόσο, τα ποσοστά αυτά είναι σημαντικά υψηλότερα έναντι του συνόλου της οικονομίας (51% το 2020). Στα τρόφιμα και τα ποτά, το 18% των εργαζομένων είναι απόφοιτοι Πανεπιστημίου ή ΤΕΙ και έχουν μεταπτυχιακό. Το ποσοστό μάλιστα εκείνων που διαθέτουν μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης έχει αυξηθεί στο σύνολο των εργαζομένων από 1% το 2011 σε 2% το 2020 (Πίνακας 3.1).

Από την κατανομή των απασχολούμενων στις βασικές επαγγελματικές κατηγορίες, οι περισσότεροι εξ αυτών προέρχονται από την κατηγορία των ειδικευμένων τεχνιτών, ποσοστό το οποίο έχει μειωθεί από 42,2% το 2011 σε 29,7% το 2020. Η δεύτερη μεγαλύτερη επαγγελματική κατηγορία είναι οι χειριστές μηχανημάτων, οι οποίοι αντιστοιχούν σε ποσοστό 18,3% του συνόλου των απασχολούμενων. Άνοδο έχουν παρουσιάσει οι τεχνικοί και οι υπάλληλοι γραφείου, ενώ πολύ σημαντική αύξηση καταγράφεται και στους απασχολούμενους στην παροχή υπηρεσιών και στους πωλητές σε σύγκριση με το 2011. (Πίνακας 3.2).

Πίνακας 3.1: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Επίπεδο εκπαίδευσης τρόφιμα και ποτά	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Μέχρι Γυμνάσιο (ISCED11: 0-2)	46%	42%	41%	37%	35%	33%	30%	27%	29%	28%
2. Λύκειο (ISCED11: 3)	34%	35%	39%	40%	41%	43%	43%	42%	43%	47%
3. Μεταδευτεροβάθμια (ISCED11: 4)	7%	7%	7%	7%	9%	7%	9%	11%	10%	8%
4. Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ (ISCED11: 5-6)	13%	14%	13%	14%	14%	15%	15%	17%	16%	16%
5. Μεταπτυχιακές σπουδές (ISCED11: 7-8)	1%	1%	1%	1%	1%	2%	3%	2%	2%	2%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Οικονομία	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Μέχρι Γυμνάσιο (ISCED11: 0-2)	31%	29%	27%	27%	25%	23%	23%	22%	21%	19%
2. Λύκειο (ISCED11: 3)	30%	30%	31%	31%	32%	32%	32%	32%	32%	32%
3. Μεταδευτεροβάθμια (ISCED11: 4)	9%	9%	8%	9%	9%	9%	10%	10%	10%	11%
4. Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ (ISCED11: 5-6)	27%	28%	30%	29%	30%	30%	31%	31%	31%	31%
5. Μεταπτυχιακές σπουδές (ISCED11: 7-8)	3%	4%	4%	4%	4%	5%	5%	6%	6%	7%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Πηγή: ΕΕΔ – ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Πίνακας 3.2: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

Βιομηχανία τροφίμων και ποτών	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη	4,6%	4,4%	5,4%	3,6%	2,9%	2,2%	3,6%	3,7%	3,2%	2,6%
Επαγγελματίες	5,1%	5,7%	3,4%	2,9%	2,5%	3,4%	5,1%	5,3%	3,5%	4,0%
Τεχνικοί	4,3%	3,5%	3,3%	4,9%	3,3%	3,4%	3,7%	3,7%	4,3%	4,7%
Υπάλληλοι γραφείου	5,1%	3,7%	5,7%	6,1%	6,5%	6,3%	7,3%	6,7%	7,3%	7,3%
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές	10,3%	12,6%	14,2%	12,0%	16,8%	16,0%	16,3%	15,1%	16,6%	17,1%
Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	0,3%	0,1%	0,2%	0,1%	0,0%	0,0%	0,7%	0,5%	0,3%	0,6%
Ειδικευμένοι τεχνίτες	42,2%	41,4%	36,7%	37,3%	35,7%	37,8%	33,2%	31,7%	29,7%	29,7%
Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητές (μονταδόροι)	21,5%	21,1%	22,4%	23,3%	20,9%	18,9%	17,7%	19,7%	21,7%	18,3%
Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρωνακτές και μικροεπαγγελματίες	6,6%	7,6%	8,7%	9,9%	11,3%	11,9%	12,4%	13,5%	13,3%	15,6%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

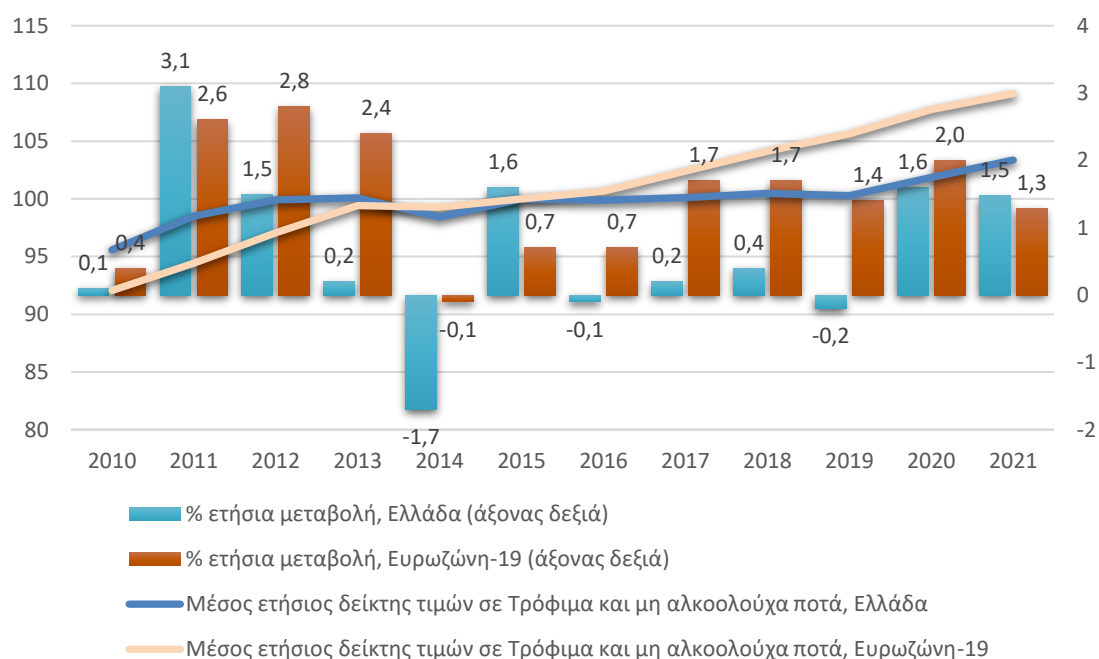
Οικονομία	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη	1,6%	1,5%	1,8%	1,7%	1,6%	1,7%	1,7%	1,7%	1,6%	1,6%
Επαγγελματίες	4,1%	4,3%	5,1%	3,8%	3,1%	2,7%	2,5%	2,8%	2,9%	3,1%
Τεχνικοί	17,6%	18,7%	19,5%	18,8%	18,6%	19,3%	19,4%	19,3%	19,2%	20,2%
Υπάλληλοι γραφείου	7,9%	8,0%	7,7%	8,0%	8,2%	8,1%	7,9%	7,9%	8,0%	8,5%
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές	10,4%	10,1%	9,8%	9,7%	10,5%	10,4%	10,6%	10,8%	11,5%	11,7%
Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	21,4%	21,3%	20,5%	22,1%	23,7%	23,8%	23,5%	23,4%	23,5%	23,4%
Ειδικευμένοι τεχνίτες	11,7%	12,3%	12,9%	12,7%	12,0%	11,4%	11,2%	11,3%	10,5%	9,7%
Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητές (μονταδόροι)	11,8%	10,8%	10,0%	9,9%	9,6%	9,6%	9,4%	9,2%	9,1%	8,9%
Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρωνακτές και μικροεπαγγελματίες	6,2%	6,2%	6,2%	6,3%	5,8%	6,0%	6,4%	6,7%	6,7%	6,5%
Σύνολο	7,3%	6,8%	6,5%	7,0%	7,1%	7,0%	7,2%	6,8%	7,0%	6,5%

Πηγή: ΕΕΔ – ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

4 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΙΜΩΝ

Αναφορικά με τις τιμές στα προϊόντα Τροφίμων και ποτών, ο εγχώριος **εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή Τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών** σημείωσε ετήσια άνοδο 1,5% το 2021, από 1,6% το 2020. Σε σχέση με το μέσο όρο της Ευρωζώνης,¹¹ οι τιμές των τροφίμων στην Ελλάδα βρίσκονται σε ελαφρώς υψηλότερα επίπεδα το 2021, καθώς ο αντίστοιχος δείκτης στην Ευρωζώνη κατέγραψε ηπιότερη ενίσχυση 1,3% από 2,0% το 2020 (Διάγραμμα 4.1).¹²

Διάγραμμα 4.1: ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ (2015=100)

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Ως προς τις ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή στις **επιμέρους κατηγορίες τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών**, το 2021 καταγράφηκε άνοδος τιμών στα Τρόφιμα (1,6% από 1,8% το 2020), με τη μεγαλύτερη αύξηση να σημειώνεται στα Έλαια και λίπη, 6,5% από υποχώρηση 4,5% το 2020 (Πίνακας 4.1). Οι τιμές στα μη αλκοολούχα ποτά εξασθένησαν 0,3% από σαφώς εντονότερη μείωση, -2,2% το 2020), ενώ στα αλκοολούχα ποτά και στον καπνό παρέμειναν αμετάβλητες το 2021, από οριακή άνοδο, 0,1% έναν χρόνο πριν. Άνοδος των τιμών καταγράφηκε και στα Ψάρια και θαλασσινά, 4,5% από οριακή

¹¹ Στην ΕΕ, οι αντίστοιχες μεταβολές είναι αντίστοιχες και παραπλήσιες εκείνων της Ευρωζώνης

¹² Επισημαίνεται ότι η Eurostat έχει αλλάξει τα δεικτοποιημένα στοιχεία της, με νέο έτος βάσης το 2015.

υποχώρηση, 0,3% το 2020, ενώ σε ελαφρώς ηπιότερα επίπεδα ήταν η ενίσχυση των τιμών, κατά 2,1% για τα Λαχανικά από σχεδόν σταθερότητα το 2020. Στον αντίποδα, η μόνη κατηγορία τροφίμων που σημειώθηκε εξασθένηση των τιμών ήταν τα Φρούτα (-1,4%), όταν ωστόσο έναν χρόνο πριν κατέγραφαν άνοδο 14,3%. Όσον αφορά τις ετήσιες μεταβολές των τιμών στην Ευρωζώνη, ο δείκτης τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών ενισχύθηκε κατά 1,3% το 2021 από άνοδο 2,0% το 2020, με τις τιμές των τροφίμων να ακολουθούν τις ίδιες τάσεις. Σημειώνεται ότι όλες οι κατηγορίες, τόσο των τροφίμων κι μη αλκοολούχων ποτών όσο και των αλκοολούχων ποτών και του καπνού, κατέγραψαν άνοδο τιμών το 2021.

Πίνακας 4.1: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΣΤΑ ΕΙΔΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

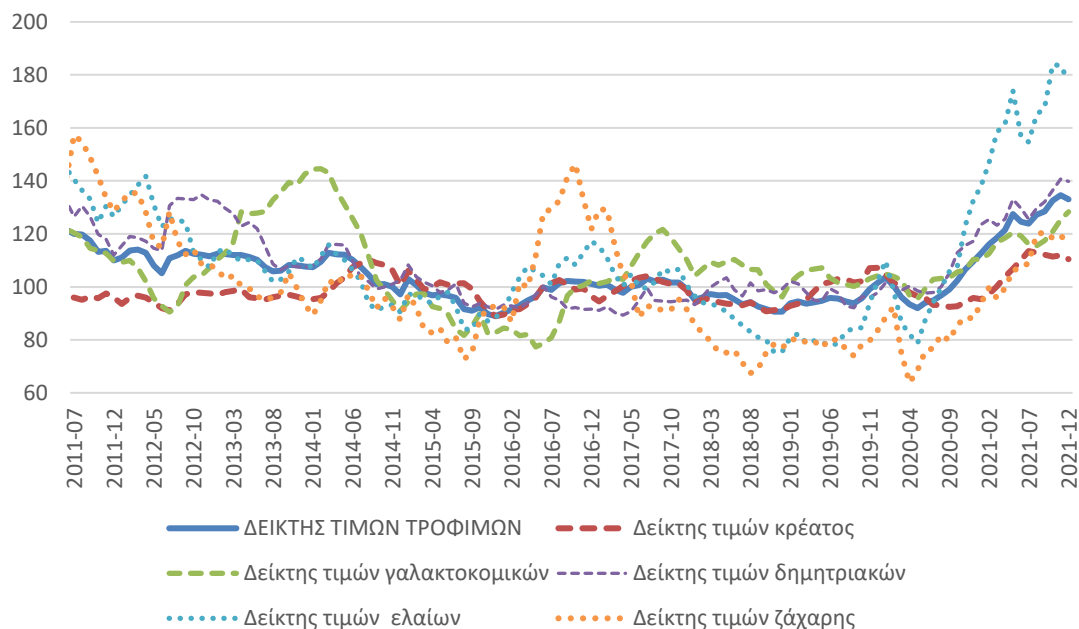
Κατηγορία αγαθών	ΕΥΡΩΖΩΝΗ-19		ΕΛΛΑΔΑ	
	2020	2021	2020	2021
CR00 - ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	0,3	2,6	-1,3	0,6
CR01 - ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΜΗ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ	2,0	1,3	1,6	1,5
CR011-ΤΡΟΦΙΜΑ	2,1	1,3	1,8	1,6
CR0111 - ΨΩΜΙ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	0,8	1,2	0,1	0,7
CR0112 - ΚΡΕΑΣ	3,7	1,2	1,8	1,3
CR0113 - ΨΑΡΙ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ	2,0	1,2	-0,3	4,5
CR0114 - ΓΑΛΑ, ΤΥΡΙ, ΑΥΓΑ	0,8	1,2	1,8	0,6
CR0115 - ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΑΡΑ	-2,2	4,3	-4,5	6,5
CR0116 - ΦΡΟΥΤΑ	7,3	1,3	14,3	-1,4
CR0117 - ΛΑΧΑΝΙΚΑ	1,3	1,3	-0,1	2,1
CR0118 - ΖΑΧΑΡΗ, ΜΑΡΜΕΛΑΔΑ, ΜΕΛΙ, ΣΟΚΟΛΑΤΑ, ΖΑΧΑΡΩΤΑ	0,6	0,8	-1,1	0,5
CR0119 - ΆΛΛΑ ΕΙΔΗ	0,7	0,6	-0,5	1,4
CR012 - ΜΗ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ	0,7	1,5	-2,2	-0,3
CR0121 - ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΚΑΚΑΟ	-0,3	0,7	-2,4	1,6
CR0122 - ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΝΕΡΟ, ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ, ΧΥΜΟΙ	1,2	1,9	-2,2	-1,3
CR02 - ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ	3,4	2,5	0,1	0,0
CR021 - ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΗ	0,4	0,9	0,2	-0,5
CR0212 - ΚΡΑΣΙ	0,3	0,5	-0,4	-1,8
CR0213 - ΜΠΥΡΑ	0,1	1,3	0,2	0,0

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Τέλος, σε διεθνές επίπεδο, σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Διεθνούς Οργάνωσης Τροφίμων και Γεωργίας (FAO), το 2021, η μέση τάση των τιμών σε βασικά αγαθά τροφίμων ήταν ανοδική σε σχέση με το 2020. Συγκεκριμένα, ο Δείκτης Τιμών Τροφίμων του FAO ανήλθε κατά μέσο όρο το 2021 στις 125 μονάδες (από 99 το 2020 και 96 το 2019), με τους δείκτες τιμών δημητριακών, ελαίων, και ζάχαρης να αυξάνονται κατά 26%, 63% και 35% αντίστοιχα (Διάγραμμα 4.2). Αντίθετα, ο δείκτης τιμών του κρέατος, ενισχύθηκε 11% και ο δείκτης τιμών των γαλακτοκομικών κατά 15% το 2021 σε σχέση με το 2020. Διαχρονικά, η τιμή της ζάχαρης

είναι αυτή που παρουσιάζει τις μεγαλύτερες διακυμάνσεις, σημειώνοντας ανά διαστήματα έντονα ανοδική πορεία, η οποία ακολουθείται από αισθητή υποχώρηση.

Διάγραμμα 4.2: ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΙΜΩΝ ΣΕ ΒΑΣΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Πηγή: FAO, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Αναφορικά με τον **Δείκτη Τιμών Παραγωγού**, στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 4.2) παρατίθενται οι ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές του στη μεταποίηση και στους κλάδους των Τροφίμων σε Ελλάδα και Ευρωζώνη. Στο σύνολο της μεταποίησης, ο δείκτης στην Ελλάδα ενισχύεται κατά 13,8% από υποχώρηση 10,6% το 2020, ενώ ομοίως στην Ευρωζώνη σημειώνεται άνοδος των τιμών της μεταποίησης 6,4% από εξασθένηση 1,9% έναν χρόνο πριν. Ο δείκτης τιμών παραγωγού εγχωρίως στα μεταποιημένα τρόφιμα ενισχύθηκε 2% το 2021, ενώ αμετάβλητες παρέμειναν οι τιμές στα ποτά, όταν το 2020 καταγραφόταν άνοδος 0,6% και 1,1%, αντίστοιχα. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η μεταβολή στις τιμές παραγωγού στα τρόφιμα ήταν θετική για το 2021, (3,5% από 0,8% το 2020), ενώ στα ποτά καταγράφηκε άνοδος κατά 0,8% από ηπιότερη ενίσχυση 0,4% το 2020.

Πίνακας 4.2: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ.

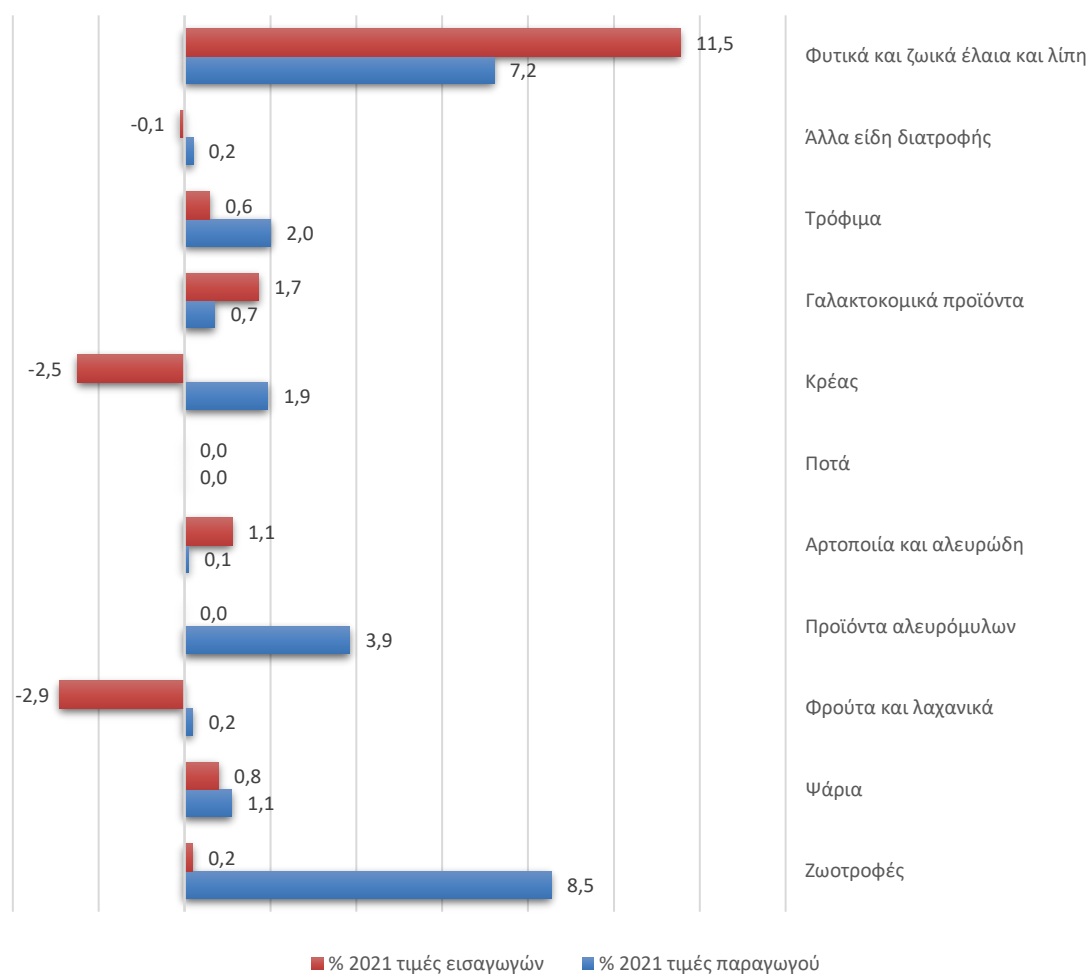
Κλάδος	Ευρωζώνη - 19		Ελλάδα	
	2020	2021	2020	2021
Μεταποίηση	-1,9	6,4	-10,6	13,8
Τρόφιμα	0,8	3,5	0,6	2,0
Κρέας	2,0	-0,5	2,6	1,9
Ψάρια	0,5	-0,2	2,5	1,1
Φρούτα και λαχανικά	0,9	0,6	0,9	0,2
Έλαια και λίπη	2,7	24,7	-3,9	7,2
Γαλακτοκομικά προϊόντα	-0,3	2,8	0,2	0,7
Προϊόντα αλευρόμυλων	-0,9	5,0	0,8	3,9
Αρτοποιία και αλευρώδη	0,1	1,1	-0,1	0,1
Άλλα είδη διατροφής	1,2	1,0	1,9	0,2
Ζωοτροφές	0,7	11,1	0,6	8,5
Ποτά	0,4	0,8	1,1	0,0

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Σε επίπεδο υποκλάδων των τροφίμων, ο Δείκτης Τιμών Παραγωγού στην Ελλάδα κατέγραψε αυξητικές τάσεις το 2021 σε όλα τα αγαθά με τη μεγαλύτερη να σημειώνεται στις Ζωοτροφές (8,5%), και στα Έλαια και λίπη (7,2%), από ήπια άνοδο 0,6% και εξασθένηση 3,9%, αντίστοιχα το 2020. Άνοδος των τιμών παραγωγού σημειώθηκε και στα Προϊόντα αλευρόμυλων (3,9% από 0,8% ένα χρόνο πριν) και το Κρέας (1,9% από 2,9% το 2020), με τα υπόλοιπα αγαθά να καταγράφουν αισθητά ηπιότερη άνοδο στις τιμές παραγωγού.

Τέλος, ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει η σύγκριση των μεταβολών των τιμών εισαγωγών και των τιμών παραγωγού στην Ελλάδα το 2021 σε σχέση με το 2020 (Διάγραμμα 4.3). Από τα σχετικά στοιχεία προκύπτει αισθητή άνοδος στην τιμή εισαγωγών στα Έλαια και λίπη, 11,5% με την αύξηση στην τιμή παραγωγού να είναι ηπιότερη (7,2%). Παρόμοια τάση αλλά σε ασθενέστερα επίπεδα εντοπίστηκε και στα Γαλακτοκομικά, όπου ο δείκτης τιμών εισαγωγών ενισχύθηκε κατά 1,7% και ο δείκτης τιμών παραγωγού μόλις 0,7%. Σε δύο κλάδους των τροφίμων, οι τιμές εισαγωγών καταγράφουν μείωση το 2021, στα Φρούτα και λαχανικά (-2,9%) και στο Κρέας (-2,5%), με τις τιμές παραγωγού ωστόσο να σημειώνουν άνοδο 0,2% και 1,9%, αντίστοιχα. Στα ποτά τόσο η τιμή παραγωγού όσο και η τιμή εισαγωγών παρέμειναν αμετάβλητες.

Διάγραμμα 4.3: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

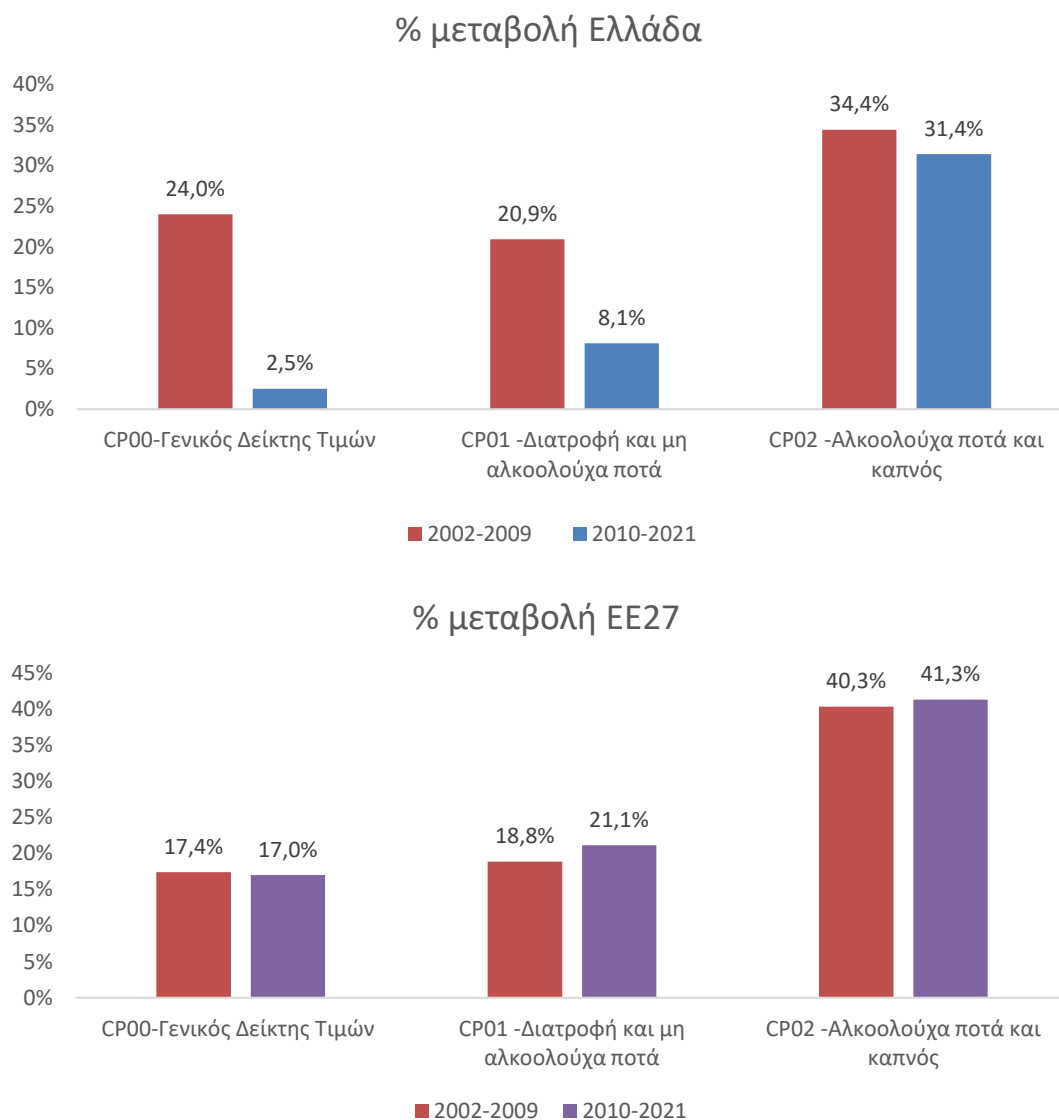
Πηγή: Eurostat, Short term Business Statistics, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Την περίοδο μεταξύ 2002 και 2009, οι τιμές των τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών ενισχύθηκαν κατά 20,9% παρουσιάζοντας ελαφρώς χαμηλότερη μεταβολή σε σύγκριση με τον δείκτη τιμών αλκοολούχων ποτών και καπνού (34,4%). Στον αντίποδα, ο γενικός δείκτης τιμών κατέγραψε άνοδο, 24% (Διάγραμμα 4.4). Μεταξύ 2010 και 2021 ο δείκτης τιμών τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών αυξήθηκε κατά 8,1%, ο δείκτης τιμών αλκοολούχων ποτών και καπνού σημείωσε σαφώς εντονότερη άνοδο (+31,4%), ενώ σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα ήταν η άνοδος του γενικού δείκτη τιμών κατά 2,5%.

Στην ΕΕ27, μεταξύ 2002 και 2009, οι τιμές των τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών ενισχύθηκαν κατά 18,8% παρουσιάζοντας χαμηλότερη άνοδο σε σύγκριση με τον δείκτη τιμών αλκοολούχων ποτών και καπνού (40,3%), αλλά ελαφρώς μεγαλύτερη από τον γενικό δείκτη

τιμών (17,4%). Στο χρονικό διάστημα 2010 και 2021 ο δείκτης τιμών τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών αυξήθηκε +21,1%, ο δείκτης τιμών αλκοολούχων ποτών και καπνού ενισχύθηκε εντονότερα (+41,3%) ενώ ο γενικός δείκτης τιμών κινήθηκε ανοδικά σε χαμηλότερα επίπεδα (17,0%).

Διάγραμμα 4.4: ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑ ΜΕΙΖΟΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΓΑΘΩΝ (2015=100), ΕΛΛΑΔΑ-ΕΕ27

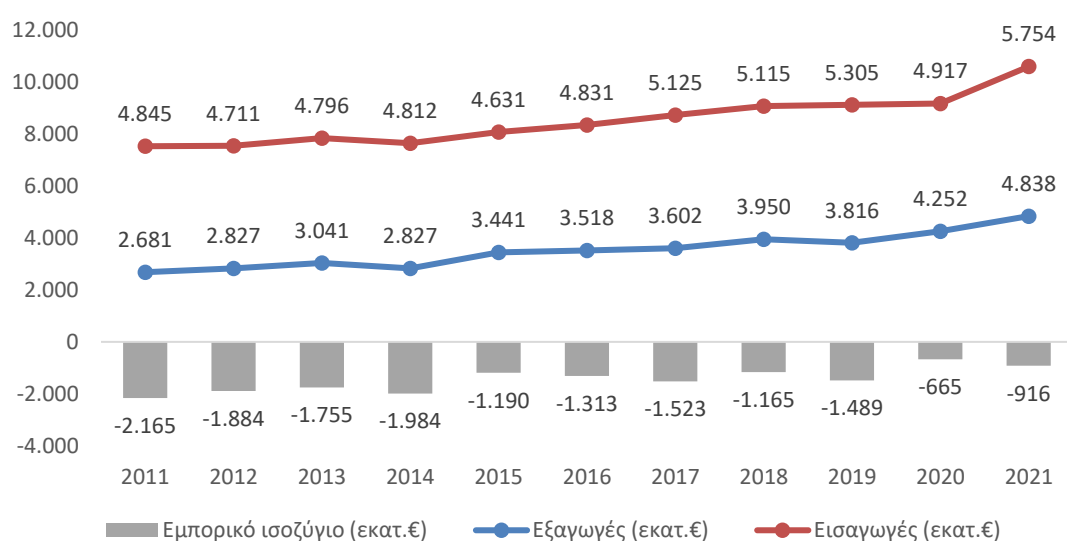

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

5 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Ως προς το εξωτερικό εμπόριο, το 2021 οι εξαγωγές της βιομηχανίας Τροφίμων και ποτών ενισχύθηκαν κατά 13,8% σε σχέση με έναν χρόνο πριν, με την αξία τους να διαμορφώνεται στα €4,8 δισεκ. (Διάγραμμα 5.1).¹³ Ανοδική τάση κατέγραψαν και οι εισαγωγές τροφίμων και ποτών η αξία των οποίων ανήλθε στα €5,8 δισεκ., ενισχυμένες κατά 17%. Αποτέλεσμα της εντονότερης ανόδου των εισαγωγών έναντι των εξαγωγών ήταν η ενίσχυση του εμπορικού ελλείμματος, κατά 37,7%, με την αξία του να ανέρχεται στα €916 εκατ. το 2021.

Διάγραμμα 5.1: ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ (εκατ. €)

Πηγή: Eurostat, International Trade (ComExt), Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Ως προς τον λόγο εξαγωγών –εισαγωγών στη βιομηχανία τροφίμων και ποτών, αυτός υποχώρησε το 2021, στο 84% από 87% το 2020 και 72% το 2019 (Πίνακας 5.1). Σε σχέση με το 2011, ο συγκεκριμένος δείκτης έχει ανέλθει κατά 29 ποσοστιαίες μονάδες, γεγονός το οποίο υποδηλώνει ότι **οι εξαγωγικές προσπάθειες στον τομέα των μεταποιημένων τροφίμων που πραγματοποιούνται τα τελευταία χρόνια έχουν αποδώσει σημαντικά.**

¹³ Τα στοιχεία του εμπορίου προέρχονται από τη βάση δεδομένων της Eurostat Classification of Products by Activity (CPA-2008), η οποία έχει στοιχεία παραγωγής και εμπορίου ανά υποκλάδο μεταποίησης, σύμφωνα με την NACE REV. 2. Η άντληση των στοιχείων διεθνούς εμπορίου πραγματοποιήθηκε από την CPA-2008, προκειμένου να υπάρχει ακριβής αντιστοίχιση στην ομαδοποίηση κατά τριψήφιο-τετραψήφιο κωδικό ΣΤΑΚΟΔ στον κλάδο των τροφίμων-ποτών.

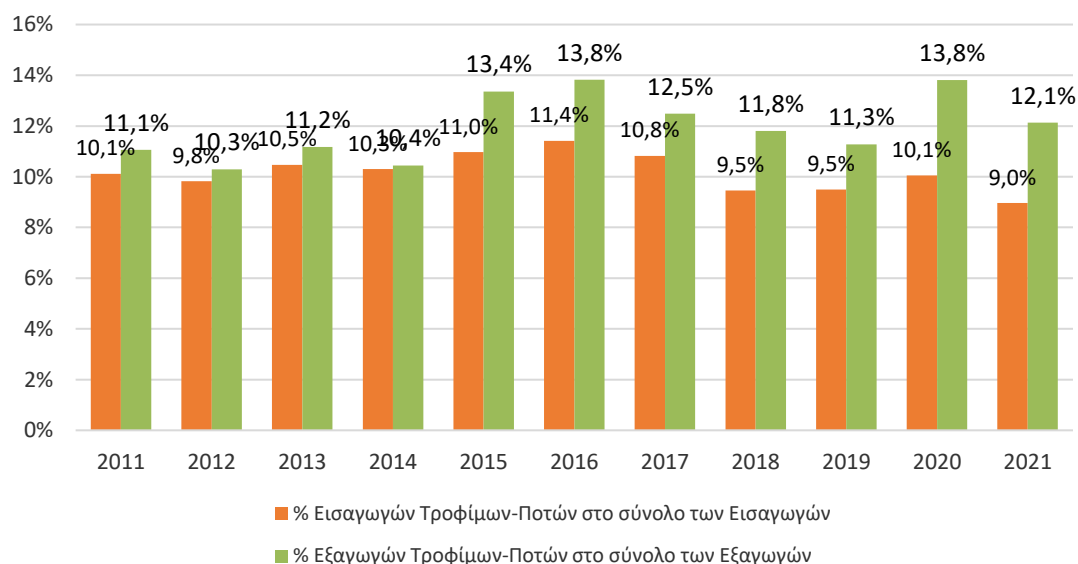
Πίνακας 5.1: ΡΟΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Εισαγωγές (εκατ.€)	4.845	4.711	4.796	4.812	4.631	4.831	5.125	5.115	5.305	4.886	5.754
Εξαγωγές (εκατ.€)	2.681	2.827	3.041	2.827	3.441	3.518	3.602	3.950	3.816	4.241	4.838
Εμπορικό ισοζύγιο (εκατ.€)	-2.165	-1.884	-1.755	-1.984	-1.190	-1.313	-1.523	-1.165	-1.489	-644	-916
Δείκτης Εξαγωγών/Εισαγωγές	55%	60%	63%	59%	74%	73%	70%	77%	72%	87%	84%

Πηγή: Eurostat, International Trade (ComExt), Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Στο σύνολο των εξαγωγών αγαθών της χώρας, τα μεταποιημένα τρόφιμα και ποτά που εξαγονται αποτελούσαν το 12,1% το 2021 από 13,8% το 2020 (Διάγραμμα 5.2). Αντίστοιχα, τα προϊόντα που εισάγει η βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών είχαν μερίδιο 9,0% στο σύνολο των εισαγωγών αγαθών από 10,1% το 2020.

Διάγραμμα 5.2: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ –ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2020 (εκατ. €)

Πηγή: Eurostat, International Trade (ComExt), Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 5.2) παρουσιάζονται αναλυτικά ανά κλάδο τροφίμων οι εμπορικές ροές από το 2015 έως το 2021. Τα επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά παρουσιάζουν πλεονασματικό εμπορικό ισοζύγιο καθ' όλη την εξεταζόμενη χρονική περίοδο, όπως και τα έλαια και λίπη. Σωρευτικά για την περίοδο 2015-2021, το εμπορικό ισοζύγιο των περισσότερων κλάδων των μεταποιημένων τροφίμων έχει βελτιωθεί. Ο κλάδος των ποτών έχει μειώσει ελαφρώς το έλλειμμά του από €50,2 εκατ. το 2015, σε €46,2 εκατ. το 2021, ενώ σημαντική βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου καταγράφουν τα γαλακτοκομικά προϊόντα κατά την περίοδο αυτή, και από έλλειμμα €180,4 εκατ. το 2015 κατέγραψαν πλεόνασμα της τάξης

των €10 εκατ. το 2021. Αλλαγή στην τάση του εμπορικού ισοζυγίου σημειώθηκε το 2019 και στην αρτοποιία και τα αλευρώδη προϊόντα, όπου από έλλειμμα τα προηγούμενα έτη σημειώνεται πλεόνασμα της τάξης των €5 εκατ., το οποίο έκτοτε ενισχύθηκε σημαντικά ξεπερνώντας τα €15,3 εκατ. το 2021.

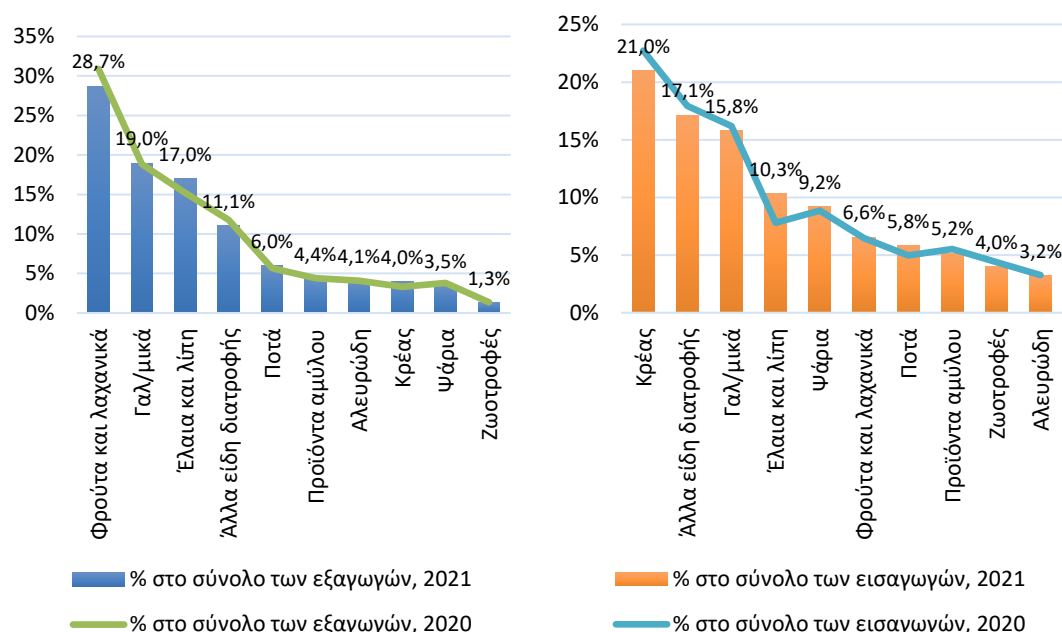
Πίνακας 5.2: ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΕΚΑΤ. €)

ΙΣΟΖΥΓΙΟ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Σύνολο	-1.189,9	-1.313,2	-1.522,7	-1.165,2	-1.488,6	-664,9	-915,9
Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος και παραγωγή προϊόντων κρέατος	-1.006,5	-1.036,9	-1.104,9	-1.091,0	-1.147,3	-977,2	-1.015,9
Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων	-291,5	-325,6	-327,4	-336,3	-366,0	-272,7	-358,9
Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών	770,2	749,9	771,5	839,3	876,6	994,6	1.011,2
Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών	391,3	380,8	223,9	381,1	103,2	262,5	227,7
Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	-180,4	-142,2	-196,2	-133,7	-129,2	4,4	9,9
Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων, παραγωγή αμύλων και προϊόντων αμύλου	-100,7	-86,4	-69,6	-91,6	-96,6	-84,5	-87,2
Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων	-7,7	-11,7	-17,5	-0,2	5,0	13,0	15,3
Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής	-551,1	-571,1	-505,6	-428,9	-428,0	-381,0	-450,0
Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών	-139,1	-146,0	-146,8	-154,5	-141,3	-157,6	-166,3
Ποτοποιία	-50,6	-86,9	-104,0	-91,9	-102,3	-2,6	-46,3

Πηγή: Eurostat, International Trade (ComExt), Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Ως προς το ποσοστό συμμετοχής κάθε κλάδου στο σύνολο των εμπορικών ροών των μεταποιημένων τροφίμων και ποτών, τα επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό εξαγωγών (28,7%), ενώ ακολουθούν τα γαλακτοκομικά (19%), και τα Έλαια και λίπη (17%, Διάγραμμα 5.3). Στις εισαγωγές, πρώτα στη σχετική κατάταξη το 2021 βρίσκονται το Κρέας (21%), τα Άλλα είδη διατροφής (17,1%) και τα Γαλακτοκομικά (15,8%).

Διάγραμμα 5.3: ΠΟΣΟΣΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

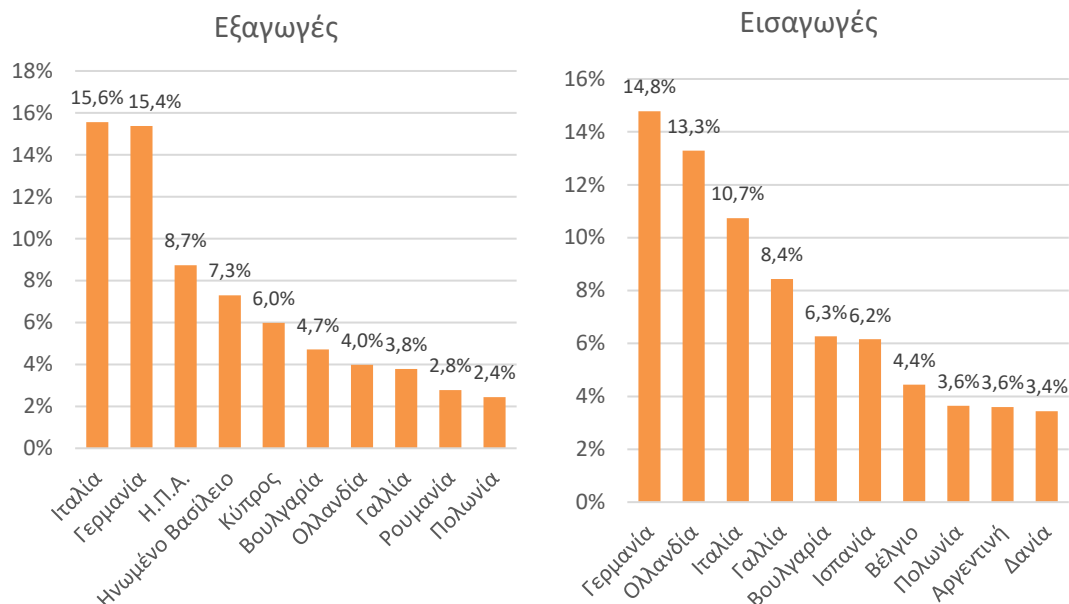
Πηγή: Eurostat, International Trade (ComExt), Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Σε σχέση με τους **μεγαλύτερους εμπορικούς εταίρους της χώρας ως προς τις εξαγωγές** τροφίμων και ποτών το 2021, στην πρώτη θέση εντοπίστηκε η Ιταλία, με το μερίδιο των εγχώριων προϊόντων τροφίμων και ποτών να ανέρχεται στο 15,6%. Ακολουθεί η Γερμανία, της οποίας το μερίδιο υπολογίστηκε στο 15,4% του συνόλου το 2021, ενώ έπονται οι ΗΠΑ (8,7%), το Ην. Βασίλειο (7,3%) και η Κύπρος (6,0%, Διάγραμμα 5.4). Την πρώτη δεκάδα των βασικών χωρών στις οποίες προωθούνται εγχώρια μεταποιημένα τρόφιμα συμπληρώνουν χώρες της ΕΕ και συγκεκριμένα η Βουλγαρία, η Ολλανδία, η Γαλλία, η Ρουμανία και η Πολωνία. Συνολικά, οι δέκα πρώτες χώρες στις οποίες εξάγονται μεταποιημένα τρόφιμα καταλαμβάνουν το 70,7% του συνόλου των εξαγωγών το 2021.

Ως προς τις **εισαγωγές**, οι μεγαλύτεροι εμπορικοί εταίροι της χώρας σε προϊόντα μεταποιημένων τροφίμων και ποτών το 2021 αναδεικνύονται η Γερμανία και η Ολλανδία, από τις οποίες εισάγεται το 14,8% και 13,3% των αγαθών, αντίστοιχα, ενώ σε ελαφρώς χαμηλότερα επίπεδα ακολούθησαν η Ιταλία (10,7%) και η Γαλλία (8,4%). Από την Ισπανία και τη Βουλγαρία εισάγεται από ένα 6,3% των προϊόντων της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών. Την πρώτη δεκάδα των χωρών από τις οποίες εισάγει η εγχώρια βιομηχανία τροφίμων και ποτών συμπληρώνουν το Βέλγιο και η Πολωνία, αλλά και η Αργεντινή και η Δανία. Συνολικά, οι δέκα

πρώτες χώρες από τις οποίες εισάγονται μεταποιημένα τρόφιμα καταλαμβάνουν το 74,8% του συνόλου των εισαγωγών στην Ελλάδα.

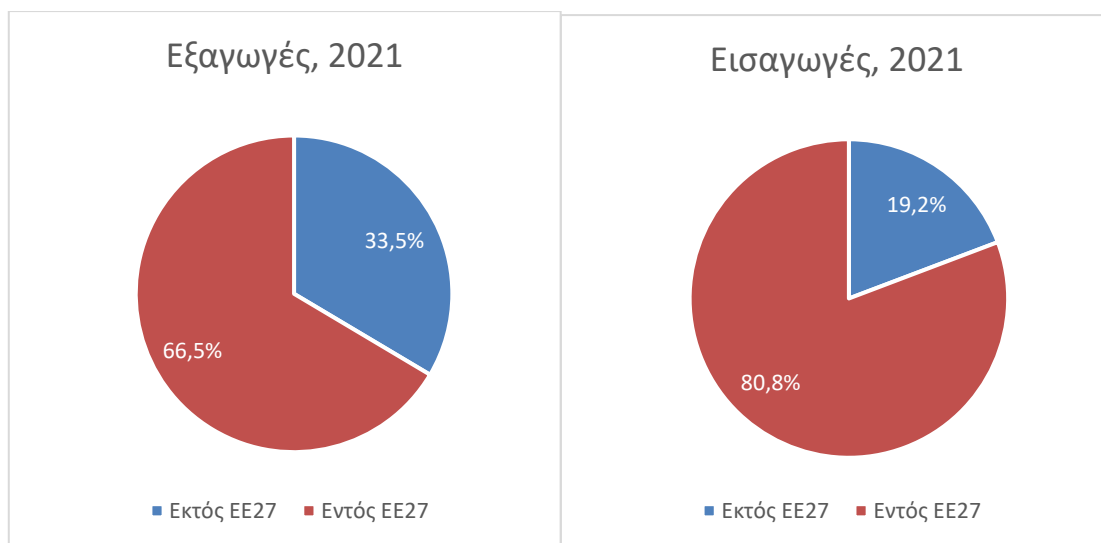
Διάγραμμα 5.4: ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ (% επί του συνόλου)-ΕΞΑΓΩΓΕΣ-ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

Πηγή: Eurostat. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Τέλος, το 66,5% των συνολικών εξαγωγών μεταποιημένων τροφίμων της Ελλάδας πραγματοποιείται εντός της ΕΕ27 και το υπόλοιπο 33,5% εκτός αυτής, ενώ όσον αφορά στις εισαγωγές το 80,8% των μεταποιημένων τροφίμων της Ελλάδας πραγματοποιείται από την ΕΕ27 και το 19,2% από χώρες εκτός αυτής.

Διάγραμμα 5.5: ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Πηγή: Eurostat, International Trade (ComExt). Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ

6 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Τα στοιχεία που ακολουθούν για τη χρηματοοικονομική ανάλυση της Βιομηχανίας Τροφίμων και ποτών βασίζονται σε δείγμα επιχειρήσεων από την ανανεωμένη βάση δεδομένων της ICAP.DataPrisma. Οι επιχειρήσεις ταξινομούνται με βάση την κύρια δραστηριότητα στους κατά ΣΤΑΚΟΔ -08, ενώ αφορούν στον Κλάδο 10: Τρόφιμα, και τον Κλάδο 11: Ποτά. Για την καλύτερη αποτύπωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των εγχώριων επιχειρήσεων της βιομηχανίας Τροφίμων και ποτών, και δεδομένου ότι η βάση δεδομένων ανανεώνεται με νέες εγγραφές στοιχείων από ισολογισμούς επιχειρήσεων που αφορούν και σε προηγούμενα έτη, κρίθηκε απαραίτητο στην παρούσα έκθεση να παρουσιαστούν και τα στοιχεία της βιομηχανίας που αφορούν και σε προηγούμενα έτη. Επιπλέον, καθώς δεν έχει παρέλθει το πρώτο εξάμηνο του 2022, ενδεχομένως να μην είναι επαρκή τα στοιχεία της βάσης στην τρέχουσα κατάσταση για να αποδώσουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων για το σύνολο του 2021. Ακολούθως, τα χρηματοοικονομικά μεγέθη που αναλύονται αφορούν στα έτη 2018, 2019 και 2020.

Η κατανομή των επιχειρήσεων του δείγματος στους δέκα υποκλάδους,¹⁴ έχει ως εξής: το 18,6% από την Επεξεργασία φρούτων και λαχανικών (268 επιχ.), το 15,6% από την Αρτοποιία (225 επιχ.), και το 13,7% από τα Ποτά (197 επιχ.), το 13,4% από την Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής (194 επιχ.), το 11,1% από την Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών (160 επιχ.), το 9,5% από την Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων (137 επιχ.), το 7,6% από την Παραγωγή, επεξεργασία και συντήρηση κρέατος (109 επιχ.), το 6% από την Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών (86 επιχ.), το 2,6% από την Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων (38 επιχ.) και το 1,8% από τα Ψάρια και την επεξεργασία και συντήρηση βρώσιμων αλιευμάτων (27 επιχ.).

Στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 6.1) παρουσιάζονται τα αθροιστικά μεγέθη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη βιομηχανία τροφίμων και ποτών για τα έτη 2018, 2019 και το 2020 ως προς τα κέρδη προ τόκων φόρων και αποσβέσεων, καθαρά κέρδη, κύκλο εργασιών, ενεργητικό και ίδια κεφάλαια. Οι πωλήσεις του συνόλου των επιχειρήσεων του δείγματος το 2020 ανήλθαν στα €12,89 δισεκ., σημειώνοντας μείωση 8% σε σχέση με το 2019 (€14,0 δισεκ.). Τα κέρδη προ τόκων φόρων και αποσβέσεων ενισχύθηκαν για τις επιχειρήσεις

¹⁴ Κατά ΣΤΑΚΟΔ-2008 σε τριψήφια ανάλυση

του δείγματος κατά 1,4%, ενώ τα καθαρά κέρδη παρουσίασαν ελαφρώς εντονότερη άνοδο κατά 3,1% το 2020 συγκριτικά με το 2019.

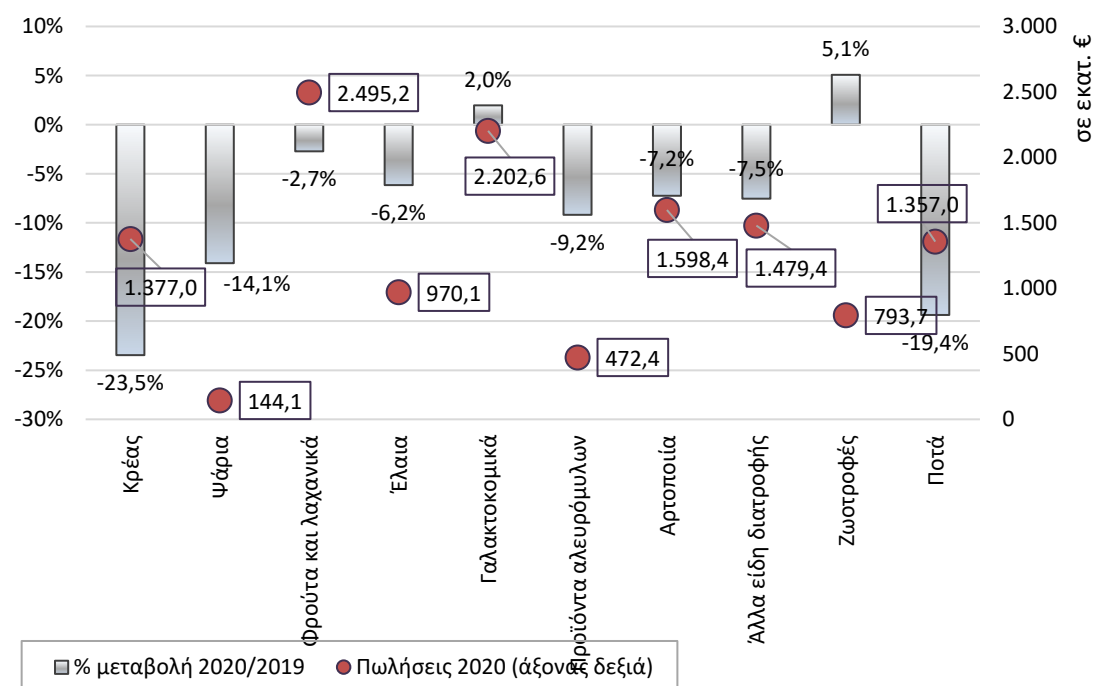
Πίνακας 6.1: ΒΑΣΙΚΑ ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (εκατ. €)

Μέγεθος	2018	2019	2020	%2020/2019	%2019/2018
Ενεργητικό	15.585,1	15.490,2	15.056,5	-2,8%	-0,6%
Ίδια κεφάλαια	5.882,4	6.118,0	6.017,5	-1,6%	4,0%
Κύκλος εργασιών	13.836,6	14.007,3	12.890,0	-8,0%	1,2%
ΚΠΤΦΑ	1.115,6	1.179,0	1.195,8	1,4%	5,7%
Καθαρά κέρδη	266,4	422,5	435,7	3,1%	58,6%

Πηγή: ICAP.DataPrisma. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Από τους εξεταζόμενους υποκλάδους του δείγματος, τον υψηλότερο κύκλο εργασιών σημείωσαν τα Φρούτα και λαχανικά, καθώς στο δείγμα έχουν και τις περισσότερες επιχειρήσεις, ενώ ακολουθούν τα Γαλακτοκομικά προϊόντα και η Αρτοποιία. Ωστόσο, όσον αφορά στη ποσοστιαία μεταβολή του κύκλου εργασιών το 2020 σε σχέση με το προηγούμενο έτος, τη μεγαλύτερη άνοδο κατέγραψαν οι Ζωοτροφές (5,1%) και τα Γαλακτοκομικά (2,0%). Στον αντίποδα, η μεγαλύτερη υποχώρηση του κύκλου εργασιών το 2020 σημειώθηκε στο Κρέας (-23,5%), τα Ποτά (-19,4%) και τα Ψάρια (-14,1%, Διάγραμμα 6.1).

Διάγραμμα 6.1: ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Πηγή: ICAP.DataPrisma. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Αναφορικά με τα καθαρά κέρδη, από τις 1.441 επιχειρήσεις του δείγματος, το 64,6% αυτού, παρουσίασαν κερδοφορία το 2020, με το υπόλοιπο 35,4% του δείγματος να καταγράφει ζημίες (Διάγραμμα 6.3). Από το σύνολο των κερδοφόρων επιχειρήσεων, το 46,3% αύξησαν τα κέρδη τους το 2020 σε σχέση με το 2019, ενώ το 36,7% μείωσαν τα κέρδη τους. Επιπλέον, το 16% των κερδοφόρων το 2020 κατέγραφε ζημίες το 2019. Στον αντίποδα, από τις ζημιογόνες επιχειρήσεις το 2020, το 32,8% αυτών αύξησε τις ζημίες τους το 2020 και το 32,5% περιόρισε τις ζημίες χωρίς όμως να σημειώνει κέρδη. Επιπροσθέτως, μία στις 3 κερδοφόρες επιχειρήσεις το 2019, παρουσίασε ζημία στα αποτελέσματα χρήσεως της το 2020 (Πίνακας 6.2).

Πίνακας 6.2: ΚΕΡΔΟΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΖΗΜΙΟΓΟΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Κερδοφόρες επιχειρήσεις 2020	64,6%
<i>Επιχειρήσεις που έχουν αυξήσει τα κέρδη τους το 2020 σε σύγκριση με το 2019</i>	53,8%
<i>Επιχειρήσεις που έχουν μειώσει τα κέρδη τους το 2020 σε σύγκριση με το 2019</i>	30,3%
<i>Επιχειρήσεις που από ζημίες το 2019 πέρασαν σε κέρδη το 2020</i>	15,9%
Ζημιογόνες επιχειρήσεις 2020	35,4%
<i>Επιχειρήσεις που έχουν αυξήσει τα ζημίες τους το 2020 σε σύγκριση με το 2019</i>	32,8%
<i>Επιχειρήσεις που έχουν μειώσει τα ζημίες τους το 2020 σε σύγκριση με το 2019</i>	32,5%
<i>Επιχειρήσεις που από κέρδη το 2019 πέρασαν σε ζημίες το 2020</i>	34,7%
Σύνολο επιχειρήσεις 2020	1.441
Κερδοφόρες επιχειρήσεις 2019	66,7%
Ζημιογόνες επιχειρήσεις 2019	33,3%
Σύνολο επιχειρήσεων 2019	1.946

Πηγή: ICAP.DataPrisma. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Σε επίπεδο υποκλάδων σε όρους κερδών προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων το 2020, όλοι παρουσίασαν θετικά αποτελέσματα. Η μεγαλύτερη άνοδος στα κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων σημειώθηκε στα Ψάρια και στα Φρούτα και λαχανικά, κατά 58,1% και 28,2%, αντίστοιχα. Την υψηλότερη άνοδο καθαρών κερδών κατέγραψαν τα Έλαια (σχεδόν επταπλάσια κέρδη σε σχέση με το προηγούμενο έτος), το Κρέας (189%) και τα Φρούτα και λαχανικά (108%, Πίνακας 6.3). Στον αντίποδα, υποχώρηση στα κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων καταγράφηκε στα Ποτά (-30%), και σε σημαντικά χαμηλότερα επίπεδα στα Προϊόντα αλευρόμυλων (5,7%). Αρνητικά καθαρά αποτελέσματα σημειώθηκαν στα Ποτά (73,2%), στην Αρτοποιία (35,0%) και στα Ψάρια (47,5%) το 2020 σε σχέση με έναν χρόνο πριν.

Πίνακας 6.3: ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΣΤΟΥ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (εκατ. €)

	Κέρδη Προ Τόκων Φόρων και Αποσβέσεων			Καθαρά κέρδη		
	2020	2019	2020/2019	2020	2019	2020/2019
Κρέας	69,3	68,8	0,8%	19,4	6,7	189,1%
Ψάρια	10,2	6,4	58,1%	-4,2	-7,9	-47,5%
Φρούτα και λαχανικά	240,8	187,8	28,2%	112,7	54,1	108,2%
Έλαια	50,1	48,3	3,6%	8,2	1,2	598,7%
Γαλακτοκομικά	246,8	225,4	9,5%	94,2	70,9	32,7%
Προϊόντα αλευρόμυλων	35,0	37,1	-5,7%	6,5	6,9	-6,3%
Αρτοποιία	166,0	162,3	2,3%	95,2	146,4	-35,0%
Άλλα είδη διατροφής	152,9	150,9	1,4%	57,1	45,9	24,5%
Ζωοτροφές	58,1	54,2	7,2%	26,2	21,8	20,2%
Ποτά	166,5	237,7	-30,0%	20,5	76,4	-73,2%
Τρόφιμα και Ποτά	1.195,8	1.179,0	1,4%	435,7	422,5	3,1%

Πηγή: ICAP.Data.Prisma. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE